

Børn i bevægelse

Hvis Hanne Knoblauch bestemte, var der gratis fysioterapi til alle børn, ligesom der er i Vesthimmerland.

PORTRÆT SIDE 8

Lægen afløses af en fysioterapeut

SIDE 12

Et aktivt og deltagende liv

TEMA SIDE 30

THE INTERNATIONAL ACADEMY OF OSTEOPATHY

**Master of Science in Osteopathy (MSc.Ost.)
DO diploma**

ISO 9001 Quality Assurance

All teachers are **academically trained**.
Exclusive **integrative programme** and electronic **scripts**.
The Training can be followed at your **own pace**.
Personal guidance.
Recognition professional organisation

Osteopathy is the most complete form of manual therapy. Through a structured system of mobility examination, losses of mobility in the musculoskeletal, the visceral and the craniosacral system are found. The lesions are linked to each other to find the most primary lesions that cause the complaint.

This way, the mechanical, vascular and neurological stresses on the complaint area are treated so that the body can find its integrity back and the complaints disappear.

Free Introduction Course:

Saturday 23.08.2014 - 9.00 - 12.30

Københavns Fysioterapeut Skole

Sigurtsgade 26, 2200 København N . Tel: +32(0)9 233 04 03 . Fax: +32(0)55 70 00 74

www.osteopathy.eu . info@osteopathy.eu

Download the free e-book: 'The Iliosacral Joint' on <http://osteopedia.iao.be>
iNeuro APP: <https://itunes.apple.com/be/app/ineuro/id481419307?l=nl&mt=8>
iCranialNerves APP: <https://itunes.apple.com/nl/app/icranialnerves/id512289651?mt=8>
Visit us on Twitter and Facebook

DANSKE FYSIOTERAPEUTER

Holmbladsgade 70
2300 København S

Tel 33 41 46 20
redaktionen@fysio.dk
www.fysio.dk

96. årgang. ISSN 1601-1465

REDAKTION

Kommunikationschef
Mikael Mølgaard, ansv.red.
(mm@fysio.dk)

Faglig redaktør
Vibeke Pilmærk
(vp@fysio.dk)

Redaktionschef
Anne Guldager
(ag@fysio.dk)

ANNONCER

Dansk Mediaforsyning
telefon 70224088
www.dmfnet.dk
fysiojob@dmfnet.dk

Kontrolleret oplag 12.615
Kontrolleret af FMK i perioden
1. juli 2012 - 30. juni 2013.

LAYOUT

Mette Funck/Datagraf

TRYK

Datagraf

REDAKTIONSPANEL

Kristian Thorborg, Martin B.
Josefsen, Michelle Stahlhut,
Birte Tamberg, Jakob Lorentzen,
Bettina Ruben, Mette Aadahl,
Lene Nyboe Jakobsen.

12 DER GÅR RYGTER OM BRAHEMODELLEN

I Skåne er fysioterapeuter helt i front med diagnosticering på rygområdet.

15 NØD LÆRER ENLIG LÆGE

Det var ikke til at skaffe en læge, så afløseren blev en fysioterapeut.

17 OPGAVERNE STÅR I KØ

Dansk Selskab for Fysioterapi har holdt sit første årsmøde.

19 AFTALE OM OVERENSKOMST PÅ PLADS

Nye overenskomster på praksisområdet sendes til afstemning.

*Mød Hanne
Knoblauch, leder
af Børn i Bevægelse
i Vesthimmerland
Kommune og ikke
mindst ildsjæl.
Stod det til hende
fik alle børn gratis
fysioterapi,
som de gør i
Vesthimmerland.
Portræt side 8.*

FOTO CLAUS SJÖDIN

Det faglige

30 IDRÆT, HANDICAP OG SOCIAL DELTAGELSE

34 AKTIVE FRITIDSDRØMME FOR ALLE

Det faste

- 6 Fysnyt
- 19 Foreningsnyt
- 27 Litteratur
- 28 Min arbejdsplads
- 37 Forskningsnyt
- 38 Møder & kurser
- 46 Job

Dansk Selskab for Muskuloskeletal Fysioterapi

moving forward

Kursuskalender 2014

Nedre kvadrant del 2 - Trin 2A	24.-26. aug. + 14.-16. sep.	Horsens
Øvre kvadrant del 2 - Trin 2B	24.-26. aug. + 14.-16. sep.	Tårnby
Smerte del 1	1.-2. september	Horsens
Smerte del 2	21.-22. september	Tårnby
Mobilisering og Manipulation – Trin 3A	28.-30. september	Horsens
Nedre kvadrant del 1 - Trin 1A	5.-7. okt. + 26.-28. okt.	Horsens
Øvre kvadrant del 1 – Trin 1B	5.-7. okt. + 26.-28. okt.	Tårnby
Supervision del 1	31. oktober - 2. november	Tårnby
Supervision del 3	14.-16. november	Horsens

Tilmelding og yderligere information om kurserne er at finde på følgende link:
<http://www.muskuloskeletal.dk/Uddannelse/Kursuskalender/>

Ny aftale på praksisområdet

Tina Lambrecht

FORMAND FOR DANSKE
FYSIOTERAPEUTER

”

Så her er gode muligheder for at skabe vækst.

Det var nogle ganske svære forhandlinger, vi havde henover foråret. Der skulle både en tænkepause og et sammenbrud til, før det lykkedes at blive enig om ny aftale på praksisområdet. Og vel at mærke en aftale, som jeg vil betegne som ganske god, set i lyset af den nuværende økonomiske situation.

Kort fortalt sikrer aftalen, at honorarerne følger den almindelige pris- og lønudvikling, samtidig med at der bliver plads til flere patienter i såvel den almene som i den vederlagsfri fysioterapi. Det betyder, at klinikkerne på den almene fysioterapi i gennemsnit kan udvide deres aktiviteter med 3,3 procent om året. De seneste år har væksten ligget på 2,5 procent. Så her er gode muligheder for at skabe mere vækst.

Til gengæld måtte vi acceptere et økonomiprokollat, som sætter loft over det offentlige tilskud på den almene fysioterapi. I dag følger tilskuddet automatisk antallet af patienter. Men sådan bliver det ikke ved at være. Fremover skal praktiserende fysioterapeuter holde sig inden for en aftalt ramme. Min vurdering er dog, at der er plads til en relativ høj vækst indenfor rammen.

Det er dog ingen hemmelighed, at det samtidig medfører en risiko for, at rammen kan blive overskredet, og at honorarerne derefter kan blive sat ned. Men for mig at se var der ingen vej udenom. Alle andre praksisområder, på nær tandlægerne, har lignende ordninger. Så regionerne og kommunerne var meget stålsatte i deres ønske om at få et økonomiprokollat.

Til gengæld bevarer vi den nuværende ordning på det vederlagsfri område. Det betyder, at der ikke kommer loft over tilskuddet, så længe behandlingen af den enkelte patient ikke bliver dyrere. Dermed har regionerne og kommunerne accepteret en vækst på den vederlagsfri fysioterapi, der formentlig kommer til at ligge over den almene fysioterapi.

I forhandlingerne valgte vi samtidig at sige ja til, at tillægget for særligt tidskrævende indsats bliver afskaffet. Til gengæld bliver honorarerne for en række behandlinger, eksempelvis den første konsultation, forhøjet. Min bevæggrund for at acceptere omlægningen er, at det kan medvirke til bevare pengene i systemet. Regionerne og kommunerne var godt på vej til at udhule ordningen. Så det var kun et spørgsmål om tid, før pengene til ydelsen helt ville forsvinde, med mindre vi lavede en honoraromlægning.

Og så kommer der yderligere fokus på kvalitet i praksissektoren. Der bliver oprettet en kvalitetsenhed, der bl.a. får til opgave at implementere kliniske retningslinjer og tilpasse

Den Danske Kvalitetsmodel til fysioterapipraksis. Der bliver afsat tre millioner kroner ekstra om året til at drive enheden. Det er en vigtig opgave, som skal være med til at udvikle og dokumentere den faglige kvalitet i praksissektoren.

Hovedbestyrelsen har godkendt aftalen, og jeg glæder mig til at præsentere de enkelte punkter i aftalen på to medlemsmøder efter sommerferien. Hvis jeg kender de praktiserende fysioterapeuter ret, vil der være stor diskussionslyst og mange spørgsmål til aftalen. Det ser jeg frem til.

Og så håber jeg selvfølgelig, at medlemmerne vil følge min og hovedbestyrelsens anbefaling og sige ja til aftalen, når den bliver sendt til afstemning.

Ny rapport om supermotionister

Det er ikke nødvendigvis skadeligt at dyrke ekstremt meget motion. Det er budskabet i en rapport om træningens positive og negative effekter på supermotionister fra Vidensråd for Forebyggelse. En række forskere, herunder professor i fysioterapi Ewa Roos, har gennemgået litteraturen for at se, om der skulle være negative effekter af en række af de udholdenhedsidrætsgrene, der i dag har bredt sig blandt motionister. Der er hverken fundet en øget dødelighed eller øget risiko for pludselig død på grund af hjertesygdom blandt supermotionister. Der er derimod studier, der tyder på, at der er en større risiko for at udvikle artrieflimren efter mange års hård fysisk træning. Der er en højere risiko for at udvikle overbelastningsskader, men forskning har endnu ikke fundet den rette træningsdosering. Internationale studier har fundet, at 3-10 procent af dem, der træner udholdenhedsidræt, udvikler træningsafhængighed i forhold til 0,5 procent i den generelle befolkning. Motionens positive effekt på hjerte, kredsløb mv. viser sig langt at overskygge de negative effekter af den hårde fysiske motion.

📄 [Rapporten kan downloades gratis på vidensraad.dk](#)

Opdaterede retningslinjer for KOL

De internationale guidelines (GOLD) for udredning og behandling af KOL blev opdaterede i begyndelsen af 2014. Træning anbefales, og det understreges, at træningen skal være en del af KOL-rehabiliteringen, så patienterne oplever, at det er sikkert at træne. Træningen bør være en kombination af styrketræning og konditionstræning.

📄 kortlink.dk/goldcopd/eg97

International pris til dansk fysioterapeut

Fysioterapeut, ph.d. **Margrethe Smidth** fik prisen for bedste abstract ved den internationale konference "A Breath of Fresh Air". Prisen fik hun for sin præsentation af et sammenhængende behandlingsforløb for patienter med KOL, hvor den praktiserende læge fungerer som tovholder i et tæt samarbejde mellem patient, hospital og egen læge. Margrethe Smidth er tilknyttet forskningsenheden for Almen Praksis ved Aarhus Universitet.

4,2 millioner euro ...

har et forskningsprogram i EU bevilliget til professor, fysioterapeut Ewa Roos og lektor Hans Lund fra Forskningsenheden for Muskuloskeletal Funktion og Fysioterapi til projektet "Initial Training Network in Knee Osteoarthritis Research (KNEEMO)". Målet er at uddanne 15 af fremtidens artroseforskere og udvikle et netværk for ph.d.-studerende og post docs, som skal beskæftige sig med træning og biomekaniske tiltag som tidlig behandling af artrose. To ph.d.-studerende vil være tilknyttet SDU.

World Confederation for Physical Therapy
CONGRESS 2015
Singapore

**SEND ABSTRACTS TIL
VERDENSKONGRESSEN**

Nu er der åbnet for indsendelse af abstracts til verdenskongressen for fysioterapi i Singapore i 2015

📄 [Læs mere om kongressen på
www.wcpt.org/congress](#)

Hvem skal modtage årets psykosociale rehabiliteringspris?

Dansk Selskab for Psykosocial Rehabilitering uddeler en årlig pris for nytænkende og bemærkelsesværdige psykosociale rehabiliteringsindsatser. Du har mulighed for at indstille en person eller en organisation til prisen. Beskriv personens eller organisationens arbejde og begrund din indstilling senest onsdag d. 24. september 2014 på:

www.psykosocialrehabilitering.dk/arrangementer/arets-pris.html

CP-guide til forældre

Den nye hjemmeside CPguide.dk giver forældre og fagfolk viden om diagnosen cerebral parese, børnenes motoriske vanskeligheder, de undersøgelser, de skal igennem, samt mulighederne for behandling, hjælp og støtte. Spastikerforeningen og CPOP i Region Syddanmark, Region Hovedstaden, Region Nordjylland og Region Sjælland står bag hjemmesiden.

★ NY SPECIALIST ★

Fysioterapeut **Gunhild Mo Hansen** er godkendt som specialist i neurologisk fysioterapi.

VELEGNEDE SPØRGESKEMAER TIL LYMFØDEM

Den norske fysioterapeut og specialist i onkologi Hanne Paltiel har undersøgt, hvilke spørgeskemaer der er velegnede til at kortlægge patienters subjektive symptomer ved lymfødem. På baggrund af et omfattende litteraturstudie konkluderer hun, at LYMFQOL arm og LYMFQOL ben opfylder de fleste krav. Disse måleredskaber registrerer sundhedsrelateret livskvalitet og kan hjælpe fysioterapeuten med at målrette behandlingen. *Paltiel H. Finnes et spørgeskema med gode måleegenskaber? Fysioterapeuten 4, 2014.*

kortlink.dk/eg94

Mindfulness til depression, angst og smerter

Det svenske lægetidsskrift bringer en gennemgang af en metaanalyse af effekten af mindfulness til psykiatriske og psykosomatiske tilstande som angst, depression, smerter og søvnforstyrrelse. Analysen fandt lille til moderat effekt af mindfulness til disse tilstande, hvilket ligger tæt på effekten af den medicinske behandling. Man kan ifølge forfatterne til den svenske artikel med fordel overveje mindfulness til denne patientgruppe, men der er behov for at afdække eventuelle bivirkninger. *Joneborg N, Ekdahl K. Effekt av mindfulness studerad i amerikansk myndighetsrapport. Läkartidningen. 2014;111:CT9L*

kortlink.dk/eg93

Via University College – den mest entreprenante uddannelsesinstitution

Fonden for Entreprenørskab, Young Enterprise, har kåret VIA University College til Danmarks mest entreprenante uddannelsesinstitution. VIA, der huser fysioterapeutuddannelserne i Holstebro og Aarhus, fik prisen for at have "skabt en kultur i undervisningen, der lægger op til entreprenørskab, nytænkning og foretagsomhed". Fonden for Entreprenørskab, Young Enterprise, er et nationalt videncenter, der skal bidrage til udvikling af entreprenørskab i undervisningen på alle uddannelsesniveauer.

ffe-ye.dk/

Der er altid noget positivt

PORTRÆT

... det kan være det splitsekund, hvor den svære kontakt mellem en mor og hendes spædbarn lykkes. Eller når en polioramt afrikansk dreng tonser af sted på ét ben uden at lade sig standse af sit handicap. Fysioterapeut Hanne Knoblauchs arbejdsliv strækker sig fra Færøerne til Zimbabwe, fra Mors til Hanstholm og ender, hvor det startede, nemlig i Aars. Mød en ildsjæl, der ikke går på pension foreløbig.

'DE GØR DET GODT i Aars', står der i avisoverskriften på et ældre debatindlæg, der tikker ind som mms på mobilen fra fysioterapeut Hanne Knoblauch lige efter, vi har sagt farvel foran 'Børn i Bevægelse i Vesthimmerland', netop i Aars.

Det gulnede avisudklip fra debatsiderne har fysioterapeut og leder Hanne Knoblauch fisket ud af en klar charteklomme i en af sine røde plastik-mapper på kontoret i 'Børn i Bevægelse i Vesthimmerland'. Hun har gemt det meste af det, der er skrevet i Fysioterapeuten og andre steder om hendes arbejdsplads og livsværk siden 1994, hvor hun har været chef for det nordjyske sundhedsprojekt.

Den positive artikel, som fremhæver indsatsen for børn og unge i Aars Kommune, bliver ikke, som man måske kunne tro, eftersendt for at styre artiklens vinkel eller for at prale. Det ville stride mod Hanne Knoblauchs overbevisning og beskedenhed. Hun vil bare være helt sikker på, at journalisten nu også får den vigtigste pointe med.

Nemlig at en tidlig tværfaglig indsats overfor børn med udviklingsmæssige udfordringer virker og gør en forskel. "Der er færre funktionsnedsættelser i Vesthimmerlands Kommune end andre steder i landet. Vi så det endnu tydeligere før, hvor det kun var Aars Kommune, vi dækkede. Efter kommunesammenlægningen hører der så mange børn og forældre til i vores opland, at vi ikke kan nå at fange alt. Men før i tiden plejede mine kolleger Dorthe og Rikke og jeg jokende at sige til hinanden, når der blev henvist et børnehavebarn eller en skoleelev med vanskeligheder, at det 'garanteret var en tilflytter'. Sagt på en anden måde: Vi kendte de børn, der f.eks. var for tid-

ligt født og havde en cerebral parese, og deres familier, fordi vi arbejder tæt sammen med sundhedsplejersker, læger og institutioner", siger Hanne Knoblauch.

Var hun *first lady*, var der gratis fysioterapi til alle børn i Danmark i morgen, sådan som der er for børnene i Vesthimmerlands Kommune.

Det gode samarbejde

Den 61-årige ildsjæl har altid vidst, at hun skulle være fysioterapeut. Allerede dengang det hed Institut for terapiassistenter ved Aarhus Universitet og ikke UCN som i dag, og siden hun blev færdig har der været én grundlæggende mission for hende rent arbejdsmæssigt: At undersøge *hvor* meget stoffet i fysioterapeut-uniformen kan give sig i løbet af et arbejdsliv, og *hvor* langt man kan nå med sine faglige ambitioner om forebyggelse og sundhedsfremme.

Langt, åbenbart.

Hanne Knoblauchs CV har krævet både globus, politisk tæft og evnen til at holde tungen lige i munden og altid, altid at søge det gode samarbejde.

"Jeg har været vidt omkring og både arbejdet med polioramte børn i Afrika, haft job som hospitalsfysioterapeut på Færøerne, hvor min mand var læge, og undervist garvede fiskeriarbejdere i blå overalls i at lave bækkenkip, så de kunne håndtere tung indfrysning *uden* at overbelaste kroppen".

"I dag handler mit arbejde om noget så livsbekræftende som at sende flest muligt supersunde vesthimmerlandske børn ud i verden. Det dækker over alt fra at give en lille støttende hånd til en usikker mor, der har svært at få ordentlig kontakt med sit barn, over holdtræning af nybagte forældre til at gøre en forskel for skoleelever med overvægt i projekt 'Så letter vi'. For mig har fysioterapufaget altid været en bred vifte og medført vidt forskellige opgaver, men formålet har egentlig altid været det samme i alle årene – forebyggelse og sundhedsfremme - og vejen sådan set også. Når det lykkes, skyldes det nemlig *altid* godt samarbejde, ikke bare min personlige indsats", siger hun både bestemt og beskeden.

Selv om det ifølge kolleger passer, at hun dyrker samarbejdet, og altid har gjort det, får hun ikke sin vilje med den overskrift, hun

ellers selv synes, passer rigtig godt til hende: 'Samarbejde er bedst for trivsel og udvikling'.

Desværre Hanne, det ville være *alt* for kedeligt.

Elsker at danse latin

De fornuftige, flade sommersandaler lempes af i entreen, og på ægte afrikansk vis bliver 'Børn i Bevægelse i Vesthimmerland' fremvist rum for rum med et par solbrændte knoblauchske fødder i fortrop.

Bevægelse er i det hele taget et ord, der er svært at komme uden om i nærheden af Hanne Knoblauch. Det gælder såvel børnenes som hendes egen.

Børnene først: "Små børn skal *ikke* ligge under et aktivitetsstativ eller sidde passivt i en autostol. De skal om og ligge på maven, på siden, trille, krybe og kravle. Det er vigtigt for deres udvikling og for deres rygge senere i livet. Tænk engang, hvor mange voksne med rygproblemer, der kunne være fri for smerter, hvis de havde fået mors eller fars hånd lagt på det rigtige sted på hoften på det rigtige tidspunkt i deres liv, dér hvor musklerne udvikles. Det er det, jeg lærer forældrene på mine hold at gøre".

Hanne Knoblauch demonstrerer med en blid, men fast og 'erfaren' fysioterapeutisk højre hånd, hvordan *det* gøres. Indlysende og meget let, når man kan og ved, hvad der skal til, men rigtig svært for mange forældre, indrømmer hun.

Særligt derfor er hun glad for bogen 'En krop i balance – støt dit barns motoriske udvikling' (2004), som hun har udviklet og skabt. Hun er stolt på den måde, hvor man føler sig varm om hjertet ved at gøre en positiv forskel for andre. Udover den, der er kommet i 4. udgave, står hun som medforfatter til fagbøgerne 'Pædiatrisk fysioterapi' og 'Observation af barnets sansemotoriske kompetencer'.

Ud fra kropsbygning og hurtighed at dømme er Hanne Knoblauch typen, der har svært ved at sidde stille.

"Jeg kan godt lide at bo i en lille by. Det eneste, der ærgrer mig, er, at Aars er for lille til, at vi kan mønstre et 'latin-hold'. Jeg *elsker* at danse og slugte 'Vild med dans' i tv om fredagen. Thomas og jeg har tidligere gået til latin- og standarddans hos en lærer fra Aalborg i fem år og snuppede som regel to timer, når vi var i tøjjet. Vi varmede op på

Både fagligt og menneskeligt fokuserer jeg på det, der fungerer. Dér, hvor der er håb og muligheder.

begynderholdet først, og bagefter dansede vi igennem på 'øvet'".

Hanne Knoblauch vipper med de bare tæer under frokostbordet i køkkenet og snupper en vindrue, som hun selv har købt i Kvickly og taget med på arbejde for at gøre det ekstra hyggeligt.

Selvfølgerig har hun som alle fysioterapeuter forsøgt sig med den obligatoriske skridttæller i bukselommen for at sikre sig, at hun kom op på sine 10.000 skridt dagligt. Men i bund og grund er hun mere til at 'slukke' hovedet og nyde naturen, f.eks. svømme i Limfjorden eller gå ture langs stranden i Trend, fremfor at tælle skridt i Hovedgaden.

Rød tråd fra Aars til Afrika

Aars er ikke stor. Slet ikke når man også nærmest er født og opvokset i byen. Hanne Knoblauch kender hver en krog og kan udpege sit livs vigtige pejlemærker med en vinklet håndkant pegende i retningen. Hun bor to minutters gang fra 'Børn i Bevægelse i Vesthimmerland', og ned ad bakken ligger Vesthimmerlands Gymnasium, hvor hun og hendes mand Thomas mødtes i 8. klasse.

Hans lægepraksis ligger også i byen, lige rundt om hjørnet.

De har været gift siden 1980, har to børn og har sammen rejst verden rundt med deres jobs. Blandt andet til Zambia og Zimbabwe.

Selv om der umiddelbart er langt fra lille Aars til Afrika, er der for Hanne Knoblauch en klar rød tråd fra årene i Eastern Province til hverdagen i Vesthimmerland:

"Jeg har taget Afrika med hjem på mange måder, både personligt og arbejdsmæssigt. En af de ting, jeg har lært dernede, er struktur, for der var nemlig ingen, så vi var nødt til at skabe den selv. I et land, hvor der både er en enorm ressourceknaphed og en befolkning med et stort behov for sundhedsbistand i et område på størrelse med Jylland, lærer man tre vigtige ting: Overblik, struktur og at bruge fantasien. Hvis du ikke kan få en ordentlig protese til en patient, som har fået det ene ben amputeret, fordi han har trådt på en mine, finder du andre veje. Vi oplærte en mand, der lavede nogle næsten dogmeagtige skinner af to lange, tynde jernstykker og træ. Så kunne børn, der ellers ville have været ude af stand til at komme omkring pludselig humpe rundt. På den måde er Afrika en fantastisk

læreplads for at forstå, hvor langt du kan nå med fysioterapi, selv om du ikke har ret mange hjælpemidler", siger Hanne Knoblauch, der arbejdede med polioramte børn.

"Livsglæde og livsmod er nok den største menneskelige læring fra vores ophold. Når en polioramt dreng kan stråle af glæde, fordi han kan 'rulle' af sted på en bumlet dirt road på ét ben, sådan som 12-årige James, er der håb for alle. Jeg leder efter det positive også i arbejdet med danske børn", fortæller Hanne Knoblauch og understreger, at der bestemte også er ting, hun er glad for, hun ikke har fået med fra Afrika.

"Det er ikke sjovt det hele. Overtro er en del af livet og dermed også en del af det, du er oppe imod som sundhedsfaglig. Selv om folk går til læge og i kirke, har de stadig deres egen trosagenda, som omfatter heksedoktorer og trolddom. James' forældre var f.eks. sikre på, at det var naboens skyld, at sønnen havde fået polio, fordi hun havde lagt *Nshima*, majsgrød, på hans lår, og forhekset ham", forklarer Hanne Knoblauch og husker også, at det kunne være svært at trænge igennem med behandling, fordi der var stammeproblemer, så patienter nægtede at lade sig behandle af en sygeplejerske fra en anden stamme eller omvendt.

Den første fysioterapeut i Aars nogensinde

Når man som Hanne Knoblauch er vant til at omgås 'store' problemer, har man muligvis let ved at finde de argumenter, der skal til at overbevise en kommune om, at det vil være alle tiders investering at bruge 4 millioner kroner på sundhedsfremme til børn op til 18 år. I hvert fald er de fysioterapeutiske ambitioner, hun har haft, gået i opfyldelse:

"Jeg var den første fysioterapeut i Aars Kommune nogensinde, og før jeg blev leder af 'Børn i Bevægelse i Vesthimmerland', var jeg f.eks. med til starte hoftehold, knæhold, parkinsonshold, apopleksihold, amputationshold og hold for personer med dissemineret

sklerose. Det var specielt, at man genoptrænede hvert speciale for sig selv dengang, så rehabilitering må have været temmelig ustruktureret inden. Det med specialhold var godt for personer med apopleksi, for de kom i gang med fysioterapi med det samme", understreger hun.

Selv om det er Hanne Knoblauch, vi skal tale om, lander samtalen alligevel på 'børn' hele tiden. Hendes to egne børn har valgt at gå i forældrenes fodspor. De bor begge i Aarhus, hvor sønnen arbejder som fysioterapeut og datteren læser til læge. De børn, som hun møder til daglig i kraft af sit arbejde, optager hende. I 2002 blev hun uddannet marte meo terapeut og har sørget for, at de andre seks fysioterapeuter også er uddannede og bruger metoden.

"Både fagligt og menneskeligt fokuserer jeg på det, der fungerer. Dér, hvor der er håb og muligheder. Og heldigvis er der *altid* et eller andet at tage fat i. Når du arbejder med marte meo, optager du 5 minutters sekvenser af f.eks. en leg, omklædning eller en anden situation for bagefter at kigge på, hvad sker der i relationen? Hvad viser personen med sin krop og sit ansigtsudtryk? Hvad siger hun eller han?"

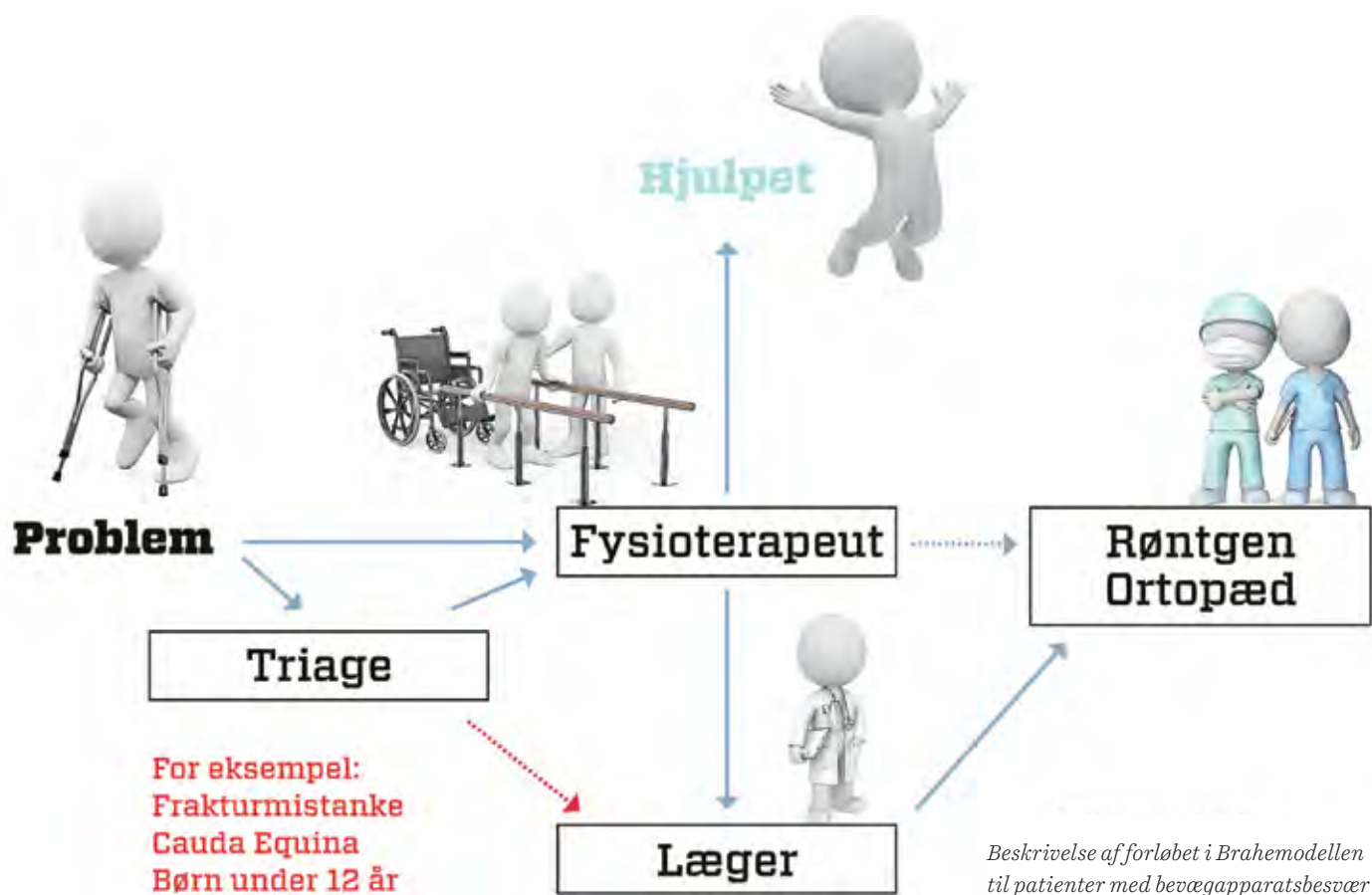
"En af mine solstrålehistorier er en mor, der kom med sit barn på fem måneder. Pigen kiggede ikke på hende, og moderen vidste godt, at det var et dårligt tegn. Jeg filmede hende, og hun havde ret – men til alt held fandt jeg et næsten usynligt klip. Det var nøglen til relationen. I et splitsekund tav moderen og lige dér kiggede pigen op på hende. Det var rørende, da jeg viste hende det. 'Jeg har lært, at jeg tie stille, når jeg vil have øjenkontakt mit barn', reflekterede hun bagefter".

Skilsmisser, tvangsfjernelse af børn og social ulighed rykker lidt længere væk, hver gang noget lykkes for Hanne Knoblauch og hendes kolleger.

"Så sent som i fredags var der en far, der pludselig fik hul igennem i forhold til sit præmature barn. Det er lige stort hver gang". ●

Der går rygter om Brahemodellen

En tværfaglig "vårdcentral" i Skåne har vakt opmærksomhed, fordi fysioterapeuter er helt i front med diagnosticering på rygområdet

Af journalist Lois Steen

redaktionen@fysio.dk
ILLUSTRATION GÖRAN HARGBERG

BRAHEHÄLSEN I DEN SKÅNSKE BY Löberöd er en privat "vårdcentral" (akutklinik, red.), som har fået flere andre af Sveriges i alt 1000 vårdcentraler til at skæve til Löberöd. I 2013 vandt Brahehälsens Region Skånes kvalitetspris, og i år var vårdcentralen nomineret i konkurrencen om "Guldskalpellens", der blev uddelt af den svenske pendant til avisen Dagens Medicin.

Nomineringen og opmærksomheden har Brahehälsens fået for sit gode team-samarbejde og høje patienttilfredshed, men først og fremmest for en model med direkte adgang til fysioterapi for patienter med gener fra bevægeapparatet.

Læger vil gerne være eksperter i alt

Leder og fysioterapeut Chris Johansson blev i 2009 ansat sammen med kollegaen Monica Lilja som de to første fysioterapeuter i Brahehälsens.

"Da vi startede, vidste vi præcis, hvordan vi ville arbejde, og lægerne var meget positive over for at afprøve vores ide om fysioterapeuter i front med diagnostisering", fortæller Monica Lilja.

En af lægerne var Staffan Olsson, der straks var med på ideen: "Praktiserende læger er ofte hæmmet af et behov for prestige. Vi vil gerne være eksperter i alt, men vi er eksperter på helikopter- og individperspektiv", mener Staffan Olsson, der desuden mener, at hans uddannelse har klædt ham dårligere på inden for bevægeapparatlidelser end inden for eksempelvis hjerte-karsygdomme.

"Hvis en patient kommer med "ondt i hjertet", kan jeg lettere tolke EKG og diagnosticere typen af hjerteproblemer og tage stilling til medicin. Men når patienten kommer med "ondt i ryggen", er vi usikre og utydelige, selvom der kan gemme sig lige så mange forskellige tilstande bag rygsmerter", siger Staffan Olsson.

Fælles begrebsapparat

Det er ikke ualmindeligt med direkte adgang til fysioterapi i Sverige, men det, der gør Brahemodellen unik, er, at man desuden har satset på en systematisk og fælles videreuddannelse, et fælles begrebsapparat, en tydelig ansvarsfordeling og en øget bemanning.

"Alle læger og fysioterapeuter har samme basiskursus i ortopædisk medicin og tester på samme måde. Det handler om at begynde at tale samme sprog, have samme referenceramme og at diagnosticere og undersøge besvær fra bevægeapparatet på samme måde", fortæller Monica Lilja.

"Efter videreuddannelsen kan jeg anvende nogle enkle, strukturerede test og sikre, at jeg ikke overser noget væsentligt. En stor fordel er, at vi dokumenterer på samme måde og er entydige i vores beskeder og forklaringsmodeller til patienterne", siger Staffan Olsson.

Siden 2009 er bemanningen øget fra 2 til 5,1 fysioterapeutiske årsværk. Det havde ikke været muligt uden særlige vilkår i tilskudssystemet.

"Inden for Skånes sundhedsvæsen er tilskuddet til et lægebesøg præcis det samme som tilskuddet til et besøg hos fysioterapeuten. Det er ikke årsagen til vores satsning, men forudsætningen for den", siger Staffan Olsson. "Den vigtigste årsag er, at patienter med led- og muskelproblemer ofte er en underprioriteret gruppe."

At disse patienter vinder på en hurtigere og mere fyldestgørende udredning, er de syv fysioterapeuter i Löberöd enige om.

"Traditionelt må patienterne igennem to besøg, hvor lægebesøget ofte er overflødig. Med det her sparer patienten tid og penge og de får samtidig en grundigere undersøgelse", siger fysioterapeut Åsa Lindahl.

TRIAGERING I BRAHEMODELLEN:

Fysioterapeuten som førstekontakt:

- Andre traumer end frakturer, for eksempel knæled/fodled
- Nyopererede ortopædiske skader
- Fibersprængninger
- Frakturer (efter gips er fjernet)
- Lumbago
- Hold i nakken
- Artrose
- Gravide, bækkenløsning, kvalme, rygbesvær
- Fysisk aktivitet på recept
- Indlæg, afprøvning af ortoser
- WAD (whiplash associated diseases). Fysioterapeut og læge inden for en uge.

Patienter som skal se lægen først

- Frakturmistanke
- Fodtraumer <10 år og >60 år
- Blære- og tarmparese ved lumbago
- Børn under 12 år
- Sygemelding
- Børn under 12 år
- Kun smertelindring

Patienter skal kun undtagelsesvis henvises til røntgen, ortopæd eller håndkirurg uden at blive vurderet af fysioterapeut først.

Patienter som bør henvises til fysioterapi

- Stress/træthedssyndrom/søvnbesvær
- Diagnosticeret stroke, MS, Parkinson, neurologiske sygdomme/skader
- Kronisk obstruktiv lungelidelse (KOL)
- Godartet svimmelhed
- Spændingsrelateret tinnitus
- Balanceproblemer
- Diagnosticerede reumatiske sygdomme som for eksempel reumatoid arthritis, fibromyalgi, morbus Bechterew mm.
- Kroniske smertepatienter
- Spændingsrelateret hovedpine/migræne

Artiklen har tidligere været bragt i det svenske tidsskrift Fysioterapi i en længere udgave.

”At gå unødigt til lægen kan desuden forlænge behandlingsforløbet. Vi kan jo hurtigt vurdere, om det er noget, vi kan hjælpe med eller ej”, tilføjer kollegaen Ann Höglind Bandenius.

En forudsætning for et effektivt og ægte teamsamarbejde om patienten er ifølge Chris Johansson en velfungerende triagering (opdeling af patienter, red.). Den bygger på, at forskellige ansvarsområder er tydeligt fordelt mellem læger, fysioterapeuter og sygeplejersker.

”I dag er de forskellige professioner mere bevidste om hinandens viden og styrker og kan kommunikere med hinanden. At vi er nået så langt skyldes, at vi har turdet prøve alt i en atmosfære, hvor prestige var uden betydning. Når det var svært for sygeplejerskerne i begyndelsen at forstå kriterierne, skyldtes det, at vi ikke havde gjort dem tilstrækkeligt tydelige”.

Hovedformålet med Brahemodellen er, at alle patienter, som kommer med gener fra bevægeapparatet skal henvises til fysioterapeut til første udredning. Ringer man til vårdcentralens rådgivningstelefon, henvises altid til fysioterapeuten bortset fra enkelte undtagelser som eksempelvis mistanke om fraktur. Patienterne skal desuden udredes af fysioterapeuten inden henvisning til røntgen eller ortopæd.

”Takket være hurtigere udredning har Brahehälsan fået bugt med sine tidligere høje omkostninger til MR og røntgen”, påpeger Monica Lilja.

Kortere sygemeldinger

Blandt gevinsterne ved Brahemodellen er øget tilgængelighed, øget kvalitet og kortere sygemeldinger.

”Jeg kan uden at blinke sige, at vi får folk hurtigere tilbage på arbejde”, siger Staffan Olsson.

Alle fremhæver desuden, at det er en sjovere og mere stimulerende måde at arbejde på.

”At få lov at være første instans er udfordrende, men det styrker også selvtilliden”, siger fysioterapeut Helén Rydstrom.

Den største udfordring har været at ændre patienternes vaner og måde at tænke på, fortæller Monica Lilja. ”Patienterne spørger traditionelt efter en læge, uanset hvad de fejler”.

”Patienternes modstand bygger ofte på den forestilling, at fysioterapeuter er lig med træning og intet andet. *’Men jeg har jo ondt, jeg kan ikke træne!’* Når de har fået en grundig undersøgelse, lyder det anderledes”, indskyder fysioterapeut Annelie Persson.

Også her har lægernes indstilling stor betydning, mener Staffan Olsson. ”Vi sælger jo fysioterapeuternes kompetence til patienterne hele tiden og forklarer, hvorfor de er de primære i udredningen. I begyndelsen var der modstand, men den er ikke noget stort problem længere”.

Et vigtigt mål i Brahemodellen er at kunne tilbyde alle patienter en undersøgelse hos læge eller fysioterapeut inden for en uge. Men den målsætning er det blevet sværere at leve op til.

”Det er det, vi stræber efter, men vi er blevet mødt af en ny virkelighed”, konstaterer Chris Johansson. Det handler om øgede krav til, hvad primærsektoren skal kunne tilbyde, øgede ventelister samt ændrede økonomiske forudsætninger. ”Vores største udfordring lige nu er at vokse, mens vi bibeholder kvaliteten”.

Chris Johansson bliver ofte bedt om at komme ud og holde oplæg, og selvom man ikke umiddelbart kan overføre Brahemodellen til en anden lokal kontekst, er der en forudsætning, der vil være gældende alle steder, mener hun: ”En frygtløs organisation, som tør stole på sit personale, og medarbejdere, der vil tage ansvar. Brahemodellen handler om at vove at slippe og at turde tage ansvar. Den står for gensidig tillid”. ●

*Chris Johansson,
fysioterapeut og leder af
Brahehälsan i Löberöd.*

VÅRDcentraler

I Sverige diagnosticeres og behandles akut opstået sygdom først og fremmest i primærsektoren, på de såkaldte Vårdcentraler. Kun meget alvorlige tilfælde finder vej til sygehusenes akutklinikker. Der findes både offentlige og private vårdcentraler, men det offentlige tilskud til behandlingen er det samme, når vårdcentralerne opfylder de betingelser, de enkelte regioner har opstillet. Der er ca. 1000 vårdcentraler i Sverige, flere og flere drevet af private. På vårdcentralerne er der altid læger og sygeplejersker, men også andre sundhedsfaglige grupper, som fysioterapeuter er ofte repræsenterede - som i tilfældet hos Brahehälsan.

Nød lærer enlig læge

Læge Thomas Kirk Kjærsgaard har vinket farvel til sin kompagnon i lægehuset og sagt goddag til fysioterapeut Birte Christensen som ny kollega.

Af journalist Anne Guldager

ag@fysio.dk
FOTO LARS HORN

I Tårs bliver patienter med ondt i led og muskler nu i første omgang mødt af en fysioterapeut i stedet for af en læge

FRA DEN 1. JULI har praktiserende læge Thomas Kirk Kjærsgaard ene mand måttet tage sig af 4500 patienter. Den dag gik hans kompagnon nemlig på pension, og det har ikke været muligt at få en anden læge til at slå sig ned i Tårs, der ligger i Vendsyssel mellem Brønderslev og Hjørring.

Oprindeligt var de tre læger i lægehuset, men nu satser Thomas Kirk Kjærsgaard i stedet tværfagligt og har bemannet sit lægehus med sygeplejersker, social- og sundhedsassistenter og sekretærer, og derfor er fysioterapeut Birte Christensen nu trådt ind ad døren til lægehuset, hvor hun er at finde to timer om dagen, fem dage om ugen.

Inspirationen kom fra Bøvlingbjerg

Thomas Kirk Kjærsgaard har hentet inspiration hos Bøvlinglægerne i Bøvlingbjerg, der var de første til at imødegå lægemanglen med ansættelse af en fysioterapeut.

”Min kompagnon skulle lige vænne sig til tanken om at blive afløst af en fysioterapeut, men nu synes han, at det er en god ide”, fortæller Thomas Kirk Kjærsgaard, da Fysioterapeuten taler med ham og Birte Christensen kort før, det nye samarbejde træder i kraft.

De patienter, der vil blive tilset af Birte Christensen, er patienter med ryggener med og uden udstråling og patienter med smerter i muskler og led.

”Og hen ad vejen regner jeg med, at det også bliver patienter med muskel- og skeletskader”, siger Thomas Kirk Kjærsgaard, der ikke kan afvise, at de to timer pr. dag kan blive til flere. ”Det er i hvert fald mere sandsynligt, end at de bliver færre”, vurderer han.

Birte Christensen arbejder normalt på en klinik i Hjørring, og hun kommer ikke til at tage brødet ud af munden på hverken sine kolleger dér eller på andre klinikker, forsikrer Thomas Kirk Kjærsgaard.

”Birte skal selvfølgelig ikke til at give vederlagsfri fysioterapi under lægeoverenskomsten. Hun skal gøre det, jeg ellers ville have gjort”, forklarer han.

”Jeg tror, det bliver enormt spændende. Jeg kan godt lide den fysioterapeutiske undersøgelse, det at udrede og lægge en plan”, fortæller Birte Christensen, der har forberedt sig på opgaven.

”Jeg har været på kursus i differentialdiagnostik og medicinske sygdomme hos Dansk Selskab for Muskulosketal Fysioterapi. Jeg kommer til at sidde på en forpost lidt længere fremme, så jeg er meget ydmyg og ved, at jeg skal være endnu mere opmærksom på

røde flag end på klinikken, hvor lægen jo har sorteret i patienterne først”.

Thomas Kirk Kjærsgaard forventer ikke, at patienterne vil være skeptiske over at blive tilset af en fysioterapeut i stedet for af en læge.

”Der har jo været en tilsvarende udvikling med sygeplejersker i lægepraksis, og der er vel snart ikke en praksis, hvor der ikke er en sygeplejerske. Det har patienterne taget rigtig godt imod, og det forventer jeg også vil ske her”.

De to vil ikke ud med de nærmere detaljer vedrørende aflønning, men nøjes med at fortælle, at Birte Christensen aflønnes som konsulent på timebasis, ”og jeg bliver kompenseret for mit omsætningstab”, som hun siger.

Samarbejdet vil fortsætte

Thomas Kirk Kjærsgaard lægger ikke skjul på, at det nye samarbejde er en nødløsning,

men er ikke desto mindre overbevist om, at det vil fortsætte.

”Vi er i en del af landet, hvor det er meget svært at få praktiserende læger, og jeg regner ikke med, at der pludselig vil stå to læger og banke på for at komme med her. Hvis vi får gode erfaringer med samarbejdet, regner jeg bestemt med, at det bliver ved – også efter os”.

”Vi glæder os”, siger Birte Christensen og fortsætter: ”Det her er nyt og forholdsvis uprøvet, så vi må asfaltere vejen, mens vi går, men vi skal nok gøre det ordentligt, for der vil være andre, der skal gå på den efter os”. ●

Gymna G2 Trio

Topkvalitet til Budgetpris!

- Elektrisk med fodbøjle
- Højdeindstillelig: 47 - 100 cm.
- Central hjulløft
- Standardfarve. Carbon (sort)
- Max. løftekapacitet på 200 kg.
- Andre farver kan fås mod merpris

fås også som 5-delt
(mod merpris)

ProTerapi A/S

ProTerapi A/S • Sdr. Ringvej 37 • 2605 Brøndby
Telefon: 4344 4200 • Telefax: 4344 4202 • e-mail: pt@proterapi.dk • www.proterapi.dk

Opgaverne står i kø

Dansk Selskab for Fysioterapi har holdt sit første årsmøde.

Afpresse- og kommunikationskonsulent Bo Berendt Christensen

bbc@fysio.dk

FOTO PALLE PETER SKOV

Den nyvalgte bestyrelse for DSF. Bagerst fra venstre: Bjarne Rittig-Rasmussen; Michael Christensen; Martin B. Josefsen, formand; Hans Stryger. Siddende fra venstre: Annette Storm, suppleant; Anette Spence, suppleant; Bente Andersen, næstformand.

REPRÆSENTANTER FOR DE faglige selskaber i fysioterapi var i juni samlet i Middelfart til det første årsmøde i Dansk Selskab for Fysioterapi (DSF). Dagen bestod dels af et "kick off-møde" for et nyt projekt om specialer i fysioterapi, dels af DSF's ordinære generalforsamling.

En af de opgaver, DSF har, er at godkende specialister i fysioterapi. Samtidig skal organisationen sikre, at de enkelte faglige selskaber får en tydelig profil. For at sikre det, har DSF nedsat en arbejdsgruppe, som skal komme med forslag til, hvor mange og hvilke specialer, der skal være fremover.

Når en ny model er på plads, vil den nuværende specialistordning blive tilpasset, og DSF vil formelt overtage ansvaret for at godkende specialister i fysioterapi i Danmark. Forventningen er, at den nye struktur kan implementeres i løbet af 2015.

Inspiration fra lægerne

Når man skal i gang med sådan noget, er det godt at lære af nogen, der har prøvet det. Derfor var Marie Pinholt Krappe fra paraplyorganisationen Lægevidenskabelige Selskaber (LVS) inviteret til at fortælle om, hvordan lægerne har omlagt deres medicinske selskaber. I dag rummer LVS 118 faglige selskaber, hvoraf 38 er specialebærende.

Emma Stokes, vicepræsident i fysioterapeuternes verdensorganisation WCPT,

fortalte, hvordan andre lande har indrettet deres specialistordninger. Kun 15 af WCPT's medlemslande har egentlige specialistforløb med specialistgodkendelser. Det afspejler sig typisk i organiseringen af specialer, faglige selskaber og uddannelsessystemer. Uddannelse kan foregå på et universitet, arrangeret direkte af selskaberne eller i kombination. I langt de fleste lande er der forskellige organiseringer af interessegrupper og faglige netværk, men ikke entydige definitioner af specialer.

Resten af dagen forløb med workshops, hvor repræsentanter fra de faglige selskaber diskuterede, hvordan man skal definere et speciale og hvordan de faglige selskaber skal komme med indspark til den arbejdsgruppe, der er nedsat til at se på specialestrukturen.

Generalforsamling

Ved generalforsamlingen var 16 ud af 18 faglige selskaber mødt op. DSF's beretning for det første år blev fremlagt. Efterårets store opgave har været at hjælpe alle faggrupper og fagfora under Danske Fysioterapeuter med at omdanne sig til selvstændige faglige selskaber under paraplyorganisationen Dansk Selskab for Fysioterapi.

En af DSF's kerneopgaver er at afgive høringssvar om nationale kliniske retningslinjer og udpege fysioterapeuter til at hjælpe med

at udforme dem. I 2013 nåede DSF at udpege medlemmer til seks forskellige arbejdsgrupper med fysioterapifagligt indhold – blandt andet de højt profilerede arbejdsgrupper for kliniske retningslinjer, som er nedsat i regi af Sundhedsstyrelsen.

Generalforsamlingen vedtog en vedtægtsændring, som skal sikre kontinuiteten i bestyrelsesarbejdet ved, at kun halvdelen af bestyrelsen er på valg hvert år, og den anden halvdel året efter. Forslaget blev vedtaget, men før det bliver gældende, skal det godkendes af Danske Fysioterapeuters repræsentantskab til efteråret.

Tilfreds formand

Som altid, når man starter noget nyt, har det første år i DSF's historie været lidt turbulent.

"Vi er stadig ved at finde vores ben, men det har været en spændende start. Opgaverne står i kø og der er et stort ønske om, at vi skal bidrage mere til den fysioterapifaglige debat og gøre mere for at styrke de faglige selskaber," siger den netop genvalgte formand Martin B. Josefsen og fortsætter: "Heldigvis har vi oplevet et meget stort engagement fra de faglige selskaber i hele omstillingsfasen, og mange selskaber har rykket sig enormt på blot et år". ●

Nyt system gør det let at følge kliniske retningslinjer

Det skal være lettere at levere god fysioterapi. Det er tanken bag et gratis certificeringssystem fra udviklingsklinikken, der nu er klar til brug. Det begynder med nakkepatienter, men målet er at tilføje fire retningslinjer om året.

Af presse og kommunikationskonsulent Bo Berendt Christensen

bbc@fysio.dk

UDVIKLINGSKLINIKKEN ER NU klar med et nyt system, der gør det let at følge kliniske retningslinjer.

”Vores mål har været at gøre det så nemt som muligt at sikre, at man behandler efter retningslinjen. Med det her system, er man sikker på at behandle og dokumentere rigtigt,” siger fysioterapeut Flemming Enoch, som leder udviklingsklinikken.

Samtidig er målet, at det nye system skal bruges til at certificere fysioterapeuter, og at patienter og forsikringsselskaber skal kunne se, hvem der er certificeret til hvad. Målet er i første omgang, at 500 fysioterapeuter certificeres sig.

”Jeg håber og tror, det bliver langt flere. Tiden er moden til det,” siger Flemming Enoch.

Det tager cirka to timer at gennemgå certificeringen, der består af fire dele:

- Test af viden med multiple choice test
- Test af praktik ved gennemgang af undersøgelsesteknikker med kollega
- Brug ved udfærdigelse af tre e-journaler
- Publicering på hjemmeside.

Begyndte med barriererne

For at sikre, at systemet giver mening ude i praksis, begyndte udviklingen med, at man spurgte de praktiserende, hvad der skulle til for, at et system med certificering gav mening for dem. Svaret var, at det skulle være enkelt, og at det skulle være synligt for blandt andre patienter og forsikringsselskaber.

Derfor er et af målene for projektet, at patienterne skal kunne bruge det til at finde en fysioterapeut, der er certificeret i netop det, de fejler.

”Det vil være oplagt på for eksempel sundhed.dk. Så patienterne kan se både, hvor der er en fysioterapeut, og hvad de er certificeret indenfor,” siger Flemming Enoch.

Udviklingen af systemet er finansieret af midler fra praksisoverenskomsten. Det vil sige, at det er betalt af de praktiserende fysioterapeuter og Danske Regioner i fællesskab.

”Det, regionerne får ud af det her, er et kvalitetsløft og et mere ensartet tilbud. Jeg håber, at det bliver et konkurrenceparameter at være certificeret. Det er også med til at vise, hvad vi kan som fysioterapeuter,” siger Flemming Enoch. ●

SÅDAN KOMMER DU I GANG

Du kan finde links og guide til at komme i gang på fysio.dk/certificering

Du skal have adgang til en PC i behandlingsrummet. Gå ind på sundhedspro.dk og opret din profil. Det er gratis. Udviklingsklinikken har betalt for din adgang. Opret en profil i Digifys-systemet, så du har adgang til nakkejournalen. Det er gratis. Udviklingsklinikken har betalt for din adgang.

Hvis du har faglige spørgsmål om certificering så kontakt Flemming Enoch, fe@udviklingsklinikken.dk

Hvis du har spørgsmål om, hvordan man bruger systemet, så kontakt support på hverdage kl. 8-9 på tlf. 40 20 26 64 eller på info@sundhedspro.dk

Når de første 100 fysioterapeuter er certificeret, vil der være lodtrækning om tre Ipads.

UDVIKLINGSKLINIKKEN

Ved overenskomstfornyelsen i 2008 i praksissektoren fik en udvalgt klinik ekstra økonomi og rammer til udvikling og implementering af ny viden. Klinikken FYSIQ ved Flemming Enoch i Tårnby på Amager blev valgt som udviklingsklinik med start 1. april 2010 og har indgået en aftale med Praksisfonden om vilkår vedrørende opgaveløsning og økonomi. Fagligt Udvalg i Danske Fysioterapeuter er styregruppe for projektet. Indsatsområdet er patienter med nakkebesvær, og fokus på udviklingsklinikken lægges på implementering af nuværende viden og evidens.

Aftale om praksis- overenskomst på plads

Afpresse- og kommunikationskonsulent
Bo Berendt Christensen

Efter lange forhandlinger er det nu lykkedes at nå til enighed om en ny tre-årig overenskomst for de praktiserende fysioterapeuter. Aftalen er godkendt af hovedbestyrelsen og sendes til afstemning blandt de praktiserende fysioterapeuter sidst i august.

Efter både tænkepause og sammenbrud lykkedes det i juni forhandlere fra Danske Fysioterapeuter og for kommunerne og regioner at blive enige om en fornyelse af overenskomsterne for praksissektoren.

En enstemmig hovedbestyrelse bakkede på sit seneste møde op om aftalen, der efter sommerferien sendes til urafstemning blandt de medlemmer, der er omfattet af den. Hvis medlemmerne godkender aftalen, træder den i kraft den 1. januar 2015 og gælder tre år frem.

Formand for Danske Fysioterapeuter Tina Lambrecht er glad for aftalen.

”Vi har forhandlet længe, og jeg er overbevist om, at det her var det bedste, der kunne opnås. Især set i lyset af den økonomiske situation synes jeg, det er en god aftale,” siger hun.

Tina Lambrecht fremhæver, at aftalen sikrer, at honorarerne følger den almindelige pris- og lønudvikling, samtidig med at der bliver plads til flere patienter både i den almindelige fysioterapi og i den vederlagsfri fysioterapi.

Millioner til kvalitet

Derudover betyder aftalen, at regioner og kommuner fremover betaler yderligere 3 millioner årligt til at udvikle kvaliteten i praksissektoren.

Den aftalte ramme for almen fysioterapi, speciale 51, giver mulighed for en gennemsnitlig årlig aktivitetsstigning på 3,3 procent, hvilket ligger over den historiske udvikling på cirka 2,5 procent om året.

Herudover ligger denne mulige vækst på et betydeligt højere niveau end på andre praksisområder og end sundhedssektoren i øvrigt.

På speciale 62, den vederlagsfrie fysioterapi, er der fortsat ikke noget loft, så længe det ikke bliver dyrere per patient.

”Jeg havde gerne undværet rammerne, men når det er sagt, så er det meget positivt, at kommuner og regioner er med på, at flere patienter skal have fysioterapeutisk behandling i fremtiden,” siger Tina Lambrecht.

Afstemningen om de nye overenskomster finder sted fra den 25. august til den 5. september. Hvis ikke du ser den 25. august har modtaget en mail med et link til afstemningen, kan du skrive til medlem@fysio.dk ●

📄 *Se hele aftalen og en gennemgang af aftalens betydning på fysio.dk/praksisoverenskomst*

Intensivt, Internat med mulighed for fordybelse og stresshåndtering

Mindfulness Baseret Kognitiv Terapi

Mindfulness-trænerkursus, trin 1 og 2 2014/2015.

*Eller har du bare lyst til, for din egen skyld, at lære mindfulness?
(Trinene kan tages uafhængigt af hinanden)*

Kognitiv Center Fyn udbyder for 11. år kurser i Mindfulness baseret kognitiv terapi / stressreduktion med psykologerne Lene Iversen og Peter Hørslev Rasmussen for psykologer, læger og tværfagligt sundhedspersonale.

Trin 1 At lære metoden og bruge den på sig selv.

Trin 2 At lære at træne/ lave kurser for andre – for deltagere, der har erfaring med Mindfulness Meditation svarende til Trin 1.

For yderligere oplysninger og tilmeldingsprocedure: se

www.kognitivcenterfyn.dk

eller kontakt sekr. Yvonne Wintcentsen, 5124 0450 onsdag og fredag kl. 9-13
eller yw@kognitivcenterfyn.dk

Danske Fysioterapeuter

88.000 deltagere og 2041 arrangementer på fire dage. Det er den korte beskrivelse af sommerens store politiske træf på Bornholm. Her var ministre, folketingsmedlemmer, journalister, organisationsfolk og massevis af borgere, der var kommet for at diskutere politik eller varetage særlige interesser. Danske Fysioterapeuter var selvfølgelig også til stede. Blandt andet deltog foreningens formand, Tina Lambrecht, og næstformand, Brian Errebo-Jensen i otte arrangementer i løbet af Folkemødet.

Afkommunikationschef Mikael Mølgaard

Næste generation af danskere, som skal på plejecenter, har andre forventninger og ønsker til ældrelivet. Hvordan bør fremtidens plejecenter indrettes? Og hvilke rolle spiller fysioterapi? Det var blandt spørgsmålene til næstformand Brian Errebo-Jensen i debatten hos Forende Care.

Det plejer at være sundheds- og patientorganisationerne, som kalder politikerne i samråd, når de ønsker opmærksomhed om et emne. Men på Folkemødet var rollerne byttet om. Her var det folketingspolitikere, som fik mulighed for at stille spørgsmål og bestemme emnerne. Sundhedspolitisk ordfører fra Enhedslisten, Stine Brix, og næstformand i KL, Erik Nielsen, havde bestemt, at der skulle svares på spørgsmål om hverdagsrehabilitering. Og spørgsmålene blev stillet bl.a. til underdirektør i Ældre Sagen Michael Teit Nielsen og formand for Danske Fysioterapeuter Tina Lambrecht.

på Folkemødet

Hurtig udredning og behandling, og fysisk aktivitet for at forebygge. Det var hovedbudskabet fra Tina Lambrecht, da hun diskuterede problemet med de mange danskere, der har ondt i ryggen. Det var Dansk Kiropraktor Forening, der havde inviteret til debat med blandt andet formanden for Folketingets sundhedsudvalg, Karen Klint, Socialdemokraterne (th). Det er kiropraktorforeningens formand Lone Kousgaard til venstre.

De svævede flot i vinden, de røde drager, som børnene havde sat op over cirkuspladsen i Allinge. Næsten 100 børn fra den lokale folkeskole brugte et par timer denne fredag middag på at flyve med drager for Danske Fysioterapeuter og dele 1300 drager og folderen med træningsøvelser ud til deltagerne på Folkemødet. Alt sammen for at sætte fokus på fysisk aktivitet. For det er ikke bare sjovt at flyve med drage, det er også sundt at røre sig og lave øvelserne fra folderen, lød budskabet. Og så selvfølgelig, at der er hjælp at hente hos fysioterapeuten, hvis man snubler med dragen på den bornholmske klippegrund og kommer til skade. Eller hvis man har svært ved at komme i gang med fysisk aktivitet.

Fire bornholmske bagere havde lavet verdens største lagkage på 42 m² til Komiteen for Sundhedsoplysning, der fejrede sin 50 års fødselsdag og inviterede til en snak om sundhed og balance. Tina Lambrecht var et af de komitémedlemmer, som holdt fødselsdagstale og skar lagkagen for. Og der var afsætning på stykkerne.

En elastik, der kan måle intensiteten af træningen og sende data til fysioterapeutens computer. Tina Lambrecht viste et eksempel på et stykke teknologi, udviklet af bl.a. fysioterapeut og ph.d. Michael Rathleff, da University College Nordjylland havde inviteret til debat om ældre og teknologiske løsninger.

DANSKE FYSIOTERAPEUTERS FAGKONGRES 2015

DU MÆRKER FORSKELLEN

Keynotespeaker: APOPLEKSI OG FYSIOTERAPI

Professor, dr. Gert Kwakkels, fra VU University Medical Center i Amsterdam er en af keynotespeakerne på fagkongressen med oplægget "What is the evidence for physical therapy after stroke: A systematic review and meta-analysis". Hør Kwakkels konklusioner og forslag til intervention.

FOKUSEREDE SYMPOSIER

Et element på fagkongressen er en række symposier, hvor hold af eksperter belyser, nuancerer og skaber diskussion inden for et bestemt område. 20 forslag til symposier er udvalgt blandt de næsten dobbelt så mange forslag. Blandt emnerne er bl.a. træning til geriatriske patienter, behandling af spasticitet, træning til kræftpatienter, somatisk sygdom og overdødelighed ved psykisk sygdom, fysioterapeuter i folkeskolen, fysioterapeutisk træning ved artrose, stress og krop, kroniske smerter mm.

5.-7. MARTS 2015

Tre dage med foredrag, workshops og symposier – forskning, faglig udvikling og fest.

Indsend dit abstract senest 1. september og få mulighed for at dele ud af dine erfaringer enten ved en mundtlig præsentation eller en poster.

Deadline for forslag til workshops: 15. september.

Rabat på tilmelding frem til 22. december 2014.

TILMELDINGEN ER ÅBEN!

Fysio.dk/fagkongres15

Repræsentantskabet

Der har været valg til Danske Fysioterapeuters øverste myndighed, repræsentantskabet. Følgende er valgt:

For fraktioner og faglige selskaber:

Morten Høgh
Marianne Kongsgaard Jensen
Berit Duus
Helle Rovsing Møller Jørgensen
Per Tornøe
Ann Louise Cassagneres
Hanne Christensen
Helle Mätzke Rasmussen
Ole Andersen
Karen Kotila
Jacob Nordholt Hansen
Rasmus Gormsen Hansen
Annette Storm
Mathias Holmquist
Rim El Sammaa-Aru

Suppleanter:

Inger Marie Hansen
Camilla Andreasen Arent
Michael Christensen
Eva Bäcker Hansen
Henrik Bjarke Vægter
Vibe Hald
Poul Gørtz
Vibe Mægaard
Michael Kristensen

For Region Hovedstaden

Børge Bo Hansen
Bettina Jensen
Tilde Randsborg
Marie Posborg Bjørn
Per Norman Jørgensen
Jes Morgensen
Mette Amstrup
Thomas Knudsen
Line Schiellerup
Charlotte Larsen

For Region Sjælland:

Lisbeth Schrøder
Line Reffelt Jørgensen
Lisbet Jensen

Suppleanter:

Marjanne den Hollander
Lars Nielsen
Karen Kochen

For Region Syddanmark:

Esther Skovhus Jensen
Morten Topholm
Lau Rosborg
Jasper Juhl Holm
Lis Jensen
Belinda Toft
Peter Kromann

Suppleant:

Helene Benfeldt

For Region Midtjylland:

Kirsten Ægidius
Louise Søllingvraa Madsen
Pia Westhoff
Camilla Schrøder Thomsen
Maria Bjørnelund Rømer
Agnes Jakobsen Holst
Randi Skov Bundesen

Suppleanter:

Vita Kathrine Bisgaard
Henriette Holm Speranza

For Region Nordjylland:

Lone Guldbæk Kristensen
Marit Larsen Bech
Lene Duus

Suppleant:

Anne Kirstine Jensen

For Færøerne:

Augusta Mikkelsen

Suppleant:

Hjørleif Hammer
Niclasen

Derudover består repræsentantskabet af formand og regionsformænd, to tillidsrepræsentanter, Kirsten Thoke og Ole B. Kortegaard, én arbejdsmiljørepræsentant, Marie Pinstrup, samt et SU-medlem for de praktiserende, Preben Weller.

Her er en uddannelse, du ALDRIG glemmer.

Bliv Osteopat på kun 4 år!

Højt respekteret og attraktiv uddannelse på internationalt top-niveau.

ESO - European School of Osteopathy.
Fredericia og København - September 2014.
Engelsk uddannelse i Danmark inkl. 5 dages kursusophold i England.

I alt 10 moduler - kun 1 weekend pr. md.
Juli og Januar fri.

Se alt på: **www.lasota.dk** eller ring direkte på **75 91 57 58**

Øget fokus på fysioterapi i psykiatrien

Med den nye psykiatriaftale er der afsat penge til ansættelse af flere fysioterapeuter i psykiatrien

Af presse- og kommunikationskonsulent Bo Berendt Christensen og journalist Anne Guldager

ag@fysio.dk

Regeringen indgik i juni en psykiatriaftale med alle Folketingets partier undtagen Enhedlisten og Liberal Alliance. Den nye aftale, der fordeler 300 millioner kroner til mere personale - herunder flere fysioterapeuter - bliver mødt med glæde hos Danske Fysioterapeuter, der har arbejdet målrettet for, at fysioterapeuter kommer til at spille en større rolle i psykiatrien.

"Aftalen vil betyde et opgør med den stigende brug af tvang. Vi ved, at mere fokus på kroppen og fysisk aktivitet er det bedste middel til at undgå, at tvang bliver nødvendig. Partierne bag aftalen fortjener ros for at gøre noget", siger formand Tina Lambrecht.

Den ros tilfalder ikke mindst SF's psykiatriordfører, Özlem Cekic, der fremsatte kravet om at få terapeuter skrevet specifikt ind i aftalen.

"Når man taler om en ligeværdig og inkluderende psykiatri er man nødt til at tænke tværfagligt. Alle partier er enige om, at tvang skal minimeres, men det kan vi ikke gøre med mursten. Og man kan heller ikke minimere tvang ved hjælp af en anden form for tvang. Vi ved fra forskningen, hvad fysisk aktivitet og meningsfulde aktiviteter betyder i den forbindelse, og derfor er det utrolig vigtigt for mig, at fysioterapeuter og ergoterapeuter er blevet skrevet ind i aftalen og kan være med til at skabe en tålelig tilværelse for mennesker i psykiatrien. Desuden har disse mennesker brug for at få rørt sig, hvis ikke somatisk sygdom skal lægges oveni deres psykiske sygdom", siger Özlem Cekic.

"Men det har været op ad bakke", tilføjer hun. "Der var nogle af de andre ved forhand-

lingsbordet, der mente, at hvis terapeuterne skulle nævnes specifikt, så var der også andre faggrupper, der skulle nævnes, men jeg synes at der er en stor forskel. Fysioterapeuter er en unik faggruppe, som kan bidrage med rigtig meget til det her område".

22 procent udsættes for tvang

Baggrunden for at sætte ind overfor tvang er alvorlig. I 2013 blev der indlagt 26.000 personer på et psykiatrisk sygehus. 22 procent blev udsat for tvang. Flere projekter har vist at fysisk aktivitet er effektivt middel til at undgå tvang.

"Aftalen betyder, at færre patienter fremover bliver bæltefiksering eller låst inde. Det er også godt nyt for personalet. Situationer, der ender i tvang er ubehagelige og potentielt farlige for både patienter og ansatte," siger Tina Lambrecht.

Den nye aftale afsætter 13 millioner kroner til at ansætte fysio- og ergoterapeuter.

"Det bliver et langt sejt træk at få psykiatrien op på niveau med resten af sundhedsvæsenet, men det her er en virkelig god begyndelse," siger Tina Lambrecht.

Danske Fysioterapeuter har i flere år presset på for at få mere fokus på fysisk aktivitet og fysioterapeutisk behandling i psykiatrien. Det har udmøntet sig i et psykiatrioplæg, flere besøg i sundhedsudvalget og talrige kontakter til politikere, embedsmænd og fagfolk i alle dele af landet.

"Jeg ser aftalen som en stor sejr for vores arbejde for at oplyse om, hvad fysioterapeuter kan bidrage med i psykiatrien," siger Tina Lambrecht.

Det var SF's psykiatriordfører, Özlem Cekic, der bar kravet om flere fysioterapeuter med til forhandlingerne om en ny psykiatriaftale.

Det betyder dog ikke, at Danske Fysioterapeuter fremover vil hvile på laurbærene på psykiatri-området, tilføjer hun.

"Vi har meget mere at bidrage med i psykiatrien. Inaktivitet og følgesygdomme betyder, at mennesker med psykisk sygdom dør alt for tidligt. Samtidig er der stort potentiale i fysioterapeutisk behandling af mennesker med psykisk sygdom," siger Tina Lambrecht og fortsætter: "Vi er kun lige begyndt. Men med den nye aftale må man sige, at vi er kommet flyvende fra start." ●

Danske Fysioterapeuter får et lederråd

Danske Fysioterapeuter skal have et lederråd, der blandt andet skal rådgive foreningen og medvirke til at flere fysioterapeuter bliver ledere. Det besluttede Danske Fysioterapeuters hovedbestyrelse på sit seneste møde.

Lederrådet kommer til at bestå af medlemmer fra alle sektorer. Det vil sige stat, regioner, kommuner samt praksis og privat. Derudover vil der være en repræsentant fra Danske Fysioterapeuters hovedbestyrelse i rådet. Ønsket er at skabe et råd, der repræsenterer alle ledere med personaleansvar, og som kan rådgive foreningen ud fra et ledelsesperspektiv og sikre, at ledernes viden og erfaringer bliver brugt. Ikke mindst i forhold til foreningens strategiske mål om at få skabt flere job til fysioterapeuter.

Forslaget om at etablere et lederråd kommer fra foreningens lederfraktion, der samtidig har besluttet at nedlægge sig selv på generalforsamlingen i efteråret. Samtidig vælges der repræsentanter til lederrådet, der efter planen holder sit første møde i januar 2015.

NYE KRITERIER FOR AT DELTAGELSE I KANDIDATPRISEN

Danske Fysioterapeuters Hovedbestyrelse har på sit seneste møde besluttet, at også artikler, der allerede er publiceret, kan deltage i konkurrencen om at vinde prisen for den bedste artikel, skrevet på baggrund af et kandidatspeciale. Kravet er dog stadig, at artiklen kan publiceres i enten Fysioterapeuten eller på fysio.dk. Derfor skal det tidsskrift, som artiklen tidligere har været publiceret i, give tilladelse til dobbeltpublikation.

📄 *Læs mere om kriterierne for indsendelse af artikel og krav til artiklen: <http://fysio.dk/fafo/Kandidatprisen/>*

debat

I PRAKSIS

Mød op og giv dit besyv med i debatten om foreningens holdning til regulering af praksissektoren. Hovedbestyrelsen slår ørerne ud og lytter for at blive klædt på til at tage stilling. Sæt kryds i kalenderen!

Møderne finder sted henholdsvis øst og vest for Storebælt, og ALLE er velkomne.

Vest: 10. september kl. 17-19

Øst: 17. september kl. 17-19

Den nærmere lokalitet vil senere kunne ses på fysio.dk og i næste nummer af Fysioterapeuten.

TRE MEDLEMMER SØGES TIL ETISK RÅD I DANSKE FYSIOTERAPEUTER

Etisk råd søger tre medlemmer pr. 1. september 2014

Det overordnede mål med Etisk råd er at bidrage med etiske perspektiver til foreningens politiske arbejde, ligesom rådet har til formål at sikre, at professionen/medlemmerne vedvarende involveres og gøres opmærksomme på etiske spørgsmål og dilemmaer med relevans for fysioterapi.

Hovedbestyrelsen har besluttet, at Etisk råd de kommende to år skal have særligt fokus på autorisation og hvilken betydning autorisationen har for fysioterapeuters selvforståelse og identitet.

Etisk råd skal:

Tilrettelægge arbejdsproces vedrørende det udpegede emne
Formidle relevante perspektiver vedrørende emnet til hovedbestyrelsen.

Formidle relevante perspektiver vedrørende emnet til foreningens medlemmer.

Besvare spørgsmål fra hovedbestyrelsen, fra de af hovedbestyrelsen nedsatte udvalg og fora og fra Dansk Selskab for Fysioterapi/faglige selskaber.

Besvare spørgsmål fra foreningens medlemmer.

På selvstændigt initiativ tage relevante emner op.

Vedligeholde og forny Danske Fysioterapeuters etiske retningslinjer.

Etisk råd sammensættes af:

Formand, valgt af og blandt hovedbestyrelsen.

Tre medlemmer af Danske Fysioterapeuter med viden, erfaring og interesse for professionens etiske spørgsmål.

Ekstern deltager med viden, erfaring og interesse for professionens etiske spørgsmål.

Udpegning til rådet gælder i to år. Man kan genudpeges to gange.

Der afholdes 3-4 heldagsmøder om året.

Der skal forventes forberedelsestid forud for møderne.

Medlemmerne får til møderne dækket tabt arbejdsfortjeneste og transport jævnfør Danske Fysioterapeuters takster.

Er du i besiddelse af viden, erfaring og interesse for professionens etiske spørgsmål og har du lyst til en spændende opgave, så send en ansøgning (bilagt cv) til Danske Fysioterapeuter, att. Gurli Petersen inden den 1. august 2014.

Yderligere oplysninger fås ved henvendelse til Gurli Petersen på gp@fysio.dk eller 33414656.

📄 *Se kommissorium for Etisk råd:*

fysio.dk/org/Rad/Etisk-Udvalg/

Bolden er givet op til overenskomstforhandlingerne på det offentlige område

Tillidsrepræsentanter for fysioterapeuter, sygeplejersker, jordemødre, psykomotoriske terapeuter, tandplejere og andre sundhedsfaggrupper mødtes en tirsdag i juni i Fredericia for at diskutere krav og muligheder op til forhandlingerne om ny overenskomst for offentligt ansatte.

Selvom alle regner med, at presset fra arbejdsgiverne for at holde lønnen nede bliver massivt, så skal forhandlingsfællesskabet ikke være bange for at gå til stålet, som en af de godt 1000 fremmødte tillidsrepræsentanter sagde med højlydte klapsalver til følge: "Vi skal ikke være så beskedne og lade os nøjes med. Vi kan noget fagligt, som vi skal være stolte af, og som arbejdsgiverne må betale for".

📄 [Læs reportage fra konferencen på fysio.dk/org/nyheder/Overenskomst-Offentligt-ansatte-skal-ikke-vare-beskedne/#.U6qi_6OKDct](https://www.fysio.dk/org/nyheder/Overenskomst-Offentligt-ansatte-skal-ikke-vare-beskedne/#.U6qi_6OKDct)

BIRGITTE
GREBY,
ALLERØD
KOMMUNE

REGIN
HANSEN,
TØNDER
KOMMUNE

STINE
STAUSHOLM,
ESBJERG
KOMMUNE

Hvad er dine forventninger til forhandlingerne om en ny overenskomst?

Jeg har nogle forventninger om, at ligestilingsdagsordenen bliver taget op igen. Siden konflikten i 2008 er den gledet i baggrunden, men det håber jeg ændrer sig nu. Jeg mener, at det er det vigtigste.

Hvad synes du om det nye forhandlingsfællesskab?

Det kan vise sig at være godt. Der er nogle løngrupper, som vi måske godt kan sammenligne os med. For eksempel ingeniørerne, som starter på en højere løn. Hvis de løngrupper kan bruges til at løfte os, er det positivt, men det er, når jeg har ja-hatten på. Det kan også blive svært, for det kan godt være, at det med ligestilling i løn slet ikke er en dagsorden for dem – at få kvindearbejdspladserne bedre anerkendt. Jeg hører nogen sige, at de er bange for, at vi bliver for dyre, men hvis vi sammenligner os med andre professioner, som for eksempel håndværkere, så er der langt igen med hensyn til lige løn.

Hvad er dine forventninger til forhandlingerne om en ny overenskomst?

Det overvejende vigtige for mig er mere de bløde værdier, så som fritid. Det er ikke kun de otte timer, vi er på arbejde, der skal fungere. Det skal resten også, og det kunne jeg godt tænke mig, at man fokuserede mere på. Nu har vi første og anden barns sygedag for forældre, men der er måske også behov for at tænke på bedsteforældre. For vi skal jo næsten arbejde, til vi dør, så der kan blive et behov for nogle fridage til bedsteforældrene i fremtiden.

Hvad synes du om det nye forhandlingsfællesskab?

Jeg kan godt følge nogle af de bekymringer, der kom frem inde i salen: Sammen er vi stærke, men spørgsmålet er, om vi forsvinder i det. Jeg tror ikke, at vi som fysioterapeuter forsvinder, for vi er forholdsvis synlige i landskabet, men jeg kan godt forstå, at de mindre fagforeninger er lidt bekymrede.

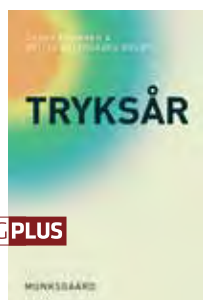
Hvad er dine forventninger til forhandlingerne om en ny overenskomst?

Jeg forventer, at vi bliver presset på fleksibilitet, altså vores arbejdstid. Og der har jeg en stor forventning til de folk, der repræsenterer os. Hvis der er noget, vi skal give køb på, så skal vi tage os godt betalt for det. Men det er svært at være konkret, når vi ikke kender kravene fra arbejdsgiverne endnu.

Hvad synes du om det nye forhandlingsfællesskab?

Jeg tror, at det er den rigtige medicin til det pres, der kan komme. Det, at vi er store, kan hjælpe i for eksempel en lockout, som vil omfatte rigtig mange, så det kommer til at gå i stå. Men jeg tænker også, at det er en udfordring at holde fokus på det, som vores medlemmer gerne vil have i det her store fællesskab.

Det er vigtigt, at vi som tillidsrepræsentanter bagefter fortæller medlemmerne, hvad vi fik ud af forhandlingerne og forhandlingsfællesskabet: Hvad det ville have betydet, hvis vi ikke havde været der, og hvorfor kompromisset blev, som det blev.

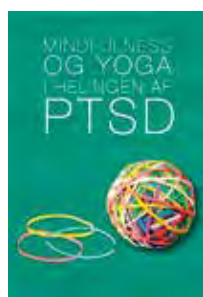

Tryksår

Bogen tager udgangspunkt i de internationale retningslinjer for behandling og forebyggelse af tryksår. Bogen giver en teoretisk og praktisk indføring i emnet. Bogen henvender sig både til plejepersonale og fysioterapeuter og ergoterapeuter som er involverede i forskellige aflastningsopgaver i forhold til tryksår.

Susan Bergmark, Britta Ø. Melby. Tryksår. Munksgaard.

ISBN 978-87-628-1194.

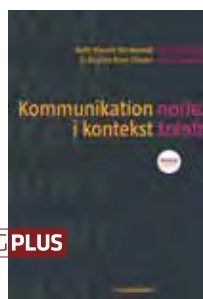

Mindfulness og Yoga i heling af PTSD

Bogen beskriver, hvordan mindfulness og yoga kan bruges i et forløb med samtale terapeutisk behandling af posttraumatisk stressforstyrrelse (PTSD). Bogen henvender sig blandt andre til psykologer, psykoterapeuter og fysioterapeuter.

Ivan Højgaard Hansen. Frydenlund

ISBN 978-87-7118-335-1.

Kommunikation i kontekst

Bogen giver en forskningsbaseret introduktion til kommunikationsteori. Bogen viser, at professionelle kan kommunikere på mange måder, og at deres valg får konsekvenser.

Helle Merete Nordentoft, Birgitte Ravn Olesen. Kommunikation. Munksgaard.

ISBN 978-87-628-1155-3.

Brudd og skadebehandling – En metodebok

Bogen, der er norsk, giver en indføring i de mest almindelige typer brud og skader. Bogen er målrettet lægestuderende og turnuslæger og har derfor også afsnit om fx næseblod og brandskader, men er relevant for alle med interesse for kirurgi.

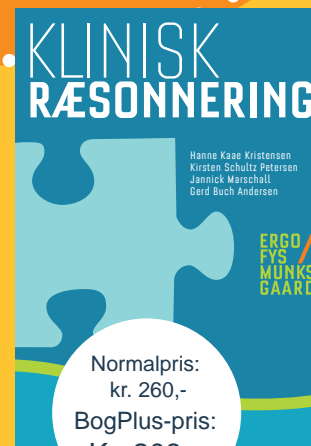
Ola-Lars Hammer, Per-Henrik Randsborg. Universitetsforlaget.

ISBN 978-82-15-02011-2

KØB DINE FAGBØGER TIL PLUSPRISER

Hvis du er medlem af Danske Fysioterapeuter, får du **20 % rabat** på alle bøger fra Munksgaard.

BOG PLUS Find BogPlus på fysio.dk/boeger

Nyhed:

Den første danske lærebog om klinisk ræsonnering til ergo- og fysioterapeutstuderende på bachelorniveau.

Normalpris: kr. 260,-
BogPlus-pris: **Kr. 208,-**

 munksgaard

www.munksgaard.dk

Rabat på bøger

Sundhedsinformatik i klinisk praksis giver et opdateret billede af it-systemer i det danske sundhedsvæsen.

NORMALPRIS
279,-

MEDLEMSPRIS
223,20

Indtast medlemskoden "FYSIO" på www.gad.dk og få 20 % rabat og bogen leveret portofrit direkte til din dør.

Læs mere på gad.dk

 gads forlag

MIN ARBEJDSPLADS

NAVN: TRINE RASK-NIELSEN

ALDER: 26 ÅR

ARBEJDSPLADS: MIDTVASK

”Man bliver simpelthen i godt humør af at være her”

Hvad laver du?

Jeg har brugt lang tid på at filosofere over, hvad jeg skulle sige, når folk spørger. Jeg svarer, at jeg er virksomhedsfysioterapeut, og at jeg arbejder på et vaskeri. Det, jeg laver mest af, er sundhedsfremme. Når jeg siger, at jeg arbejder på et vaskeri, bliver folk lidt underlige i hovederne, for det er ikke lige det, de forventer af en fysioterapeut. Desuden er det svært at beskrive kort, fordi jeg laver så meget forskelligt. Mange forbinder nok arbejdsmiljøarbejde med ergonomi, men det er kun en lille del af det, jeg laver. I øjeblikket er jeg for eksempel optaget af at beskrive vores strategi på forebyggelsesområdet, men jeg har også udredning og behandling af arbejdsrelaterede gener, træning, individuelle sundhedssamtaler og otte timers arbejde ugentligt i produktionen side om side med vaskeriassistenterne. Desuden har jeg en masse projekter som for eksempel visuel kommunikation i form af plakater og videoer med træning og øvelser, kortlægning af smerter og gener og samarbejde med Arbejdsmedicinsk klinik, fysioterapi- og kiropraktorklinik samt andre aktører på sundhedsområdet.

Hvorfor er du med i produktionen?

Det er en filosofi her på stedet, at det gør alle, også eksempelvis lederne og dansklæreren (der er 31 forskellige nationaliteter på vaskeriet, red.). Alle arbejder med i produktionen en dag om ugen, og jeg har så spredt det ud over ugen for at komme ud i alle teams. Det giver et rigtig godt indblik i de udfordringer, der er ved arbejdet. Da jeg startede, var jeg i oplæring tre uger i produktionen på fuld tid,

og jeg var fuldstændig smadret, når jeg kom hjem. Det er hårdt arbejde, fordi man arbejder så meget foran kroppen og skal have øjnene på det, man laver, så det er otte timer med bøjet nakke, og det sætter sig. Jeg blev ret overrasket, da jeg i starten af min ansættelse blev opsøgt af en medarbejder med en ret tydelig bicepseneruptur. Det havde vist været sådan i noget tid, men han kunne ikke rigtig sige, hvornår det var sket. Det fortalte mig noget om, hvilke gener nogle af medarbejderne går rundt med til daglig. Men virksomheden har en ambition om at være Danmarks sundeste, og der er meget fokus på sundhedsfremme og forebyggelse. Vi snakker meget om muligheden for træning i arbejdstiden - fysisk efteruddannelse - vi er ikke helt klar til det endnu, men jeg er sikker på, det kommer!

Hvordan havnede du i jobbet?

Det er mit første job, og jeg synes virkelig, det er et drømme-fys-job. Jeg er vild med det, jeg laver, selvom arbejdsmiljøarbejde på ingen måde scorer højt på studerendes liste over fremtidige ønskejob. Jeg søgte jobbet, fordi jeg syntes, det så spændende ud, men jeg må indrømme, at jeg da studsede over, at jeg skulle arbejde med i produktionen. Stillingen blev oprettet i september 2013 som led i virksomhedens stræben efter at være Danmarks

bedste inden for arbejdsmiljø, og jeg startede i løntilskud og er siden blevet fastansat.

Hvad er det bedste ved dit job?

Atmosfæren! Det er en virkelig harmonisk arbejdsplads, og man bliver simpelthen i godt humør af at være her. Det er fascinerende at møde mennesker med en helt anden baggrund, som oftest har meget lidt uddannelse, men som er så engagerede i deres job, glade for at gå på arbejde og optagede af at lære noget. Det gør det sjovt at lære fra sig i stedet for bare at belære. Og så er jeg vild med træning. Produktions-operatør-eleverne har fysisk træning som en del af deres uddannelse, og der er tilbud om holdtræning før og efter arbejdstid til alle andre og elastiktræning i arbejdstiden.

Hvad er det værste?

Jeg lider lidt under, at jeg er alene. Indimellem kan man godt føle sig utilstrækkelig og spekulere på, om man gør det rigtigt, men jeg har en mentorordning med en erfaren fysioterapeut i en lignende funktion et andet sted på sygehuset, og overordnet er jeg bare rigtig glad for at være her, og jeg har daglig berøring med alt, hvad jeg finder interessant i faget: Undersøgelse, behandling, træning, undervisning, coaching, innovation, ledelse og meget andet. ●

MIDTVASK

midtVask under Region Midtjylland er Danmarks største vaskeri og vasker for sygehusene i den østlige del af regionen. De 160 ansatte håndterer 28 tons vasketøj pr. dag.

Idræt, handicap og social deltagelse

Er man aktiv i idrætslivet, er man det sandsynligvis også i andre sammenhænge, viser resultaterne fra et ph.d.-studie. Idrætten kan være med til at give et afgørende skub, der gør, at mennesker med handicap opsøger andre sociale fællesskaber

ANNE-MERETE KISSOW

exam.scient.idræt, fysioterapeut, cand.pæd.pæd, ph.d. Har arbejdet som fysioterapeut på rehabiliteringsområdet og i psykiatrien. Var fra 1983-2001 underviser i fysioterapi og bevægelsesfaget på fysioterapeutuddannelsen i Holstebro og har udviklet "Tilpasset Idræt og Bevægelse" som fagområde i uddannelsen. Er aktuelt ansat som konsulent og forsker i Handicapidrættens Videnscenter og underviser og vejleder i Tilpasset Idræt og Bevægelse på Institut for Idræt, Syddansk Universitet. Har publiceret artikler, såvel i fagtidsskrifter som i videnskabelige tidsskrifter, både nationalt og internationalt. Er medforfatter og redaktør på flere fagbøger, og har bidraget til flere antologier.

ak@handivid.dk

PERSONER MED HANDICAP, som regelmæssigt er idrætsaktive, er i højere grad beskæftiget på arbejdsmarkedet, udfører mere frivilligt arbejde, deltager oftere i fritidsundervisning og er mere aktive i organisationsarbejde end de, der ikke er idrætsaktive. Det er konklusionen på en statistisk undersøgelse, jeg har foretaget i forbindelse med mit ph.d.-studie⁽¹⁾. Der blev udført telefoninterviews af 922 mennesker med forskellige former for funktionsnedsættelse, og det fremgår, at 57,3 % af dem dyrker idræt eller anden fysisk aktivitet uden for hjemmet én eller flere gange om ugen. Blandt dem er der signifikant flere, der er i job, udfører frivilligt arbejde, deltager i fritidsundervisning og er aktive i organisationsarbejde sammenlignet med de 43,7 %, der ikke er regelmæssigt idrætsaktive.

I sig selv fortæller det ikke, om det er det at være idrætsaktiv, der fører til et generelt mere

aktivt liv. Men det giver belæg for at hævde, at personer med handicap, der er aktive på ét område i hverdagslivet, med stor sandsynlighed også er aktive deltagere i flere andre sammenhænge.

Det er interessant viden, da vi fra anden forskning ved, at mennesker med handicap deltager i markant mindre grad end den gennemsnitlige befolkning på alle områder, der kendetegner et almindeligt hverdagsliv i Danmark^(2,3,4). For eksempel er de i langt højere grad uden for arbejdsmarkedet og står langt oftere uden for foreningsliv og fritidstilbud end mennesker uden funktionshæmning. Det skyldes for en stor del barrierer i samfundet, som vanskelige adgangsforhold og negative holdninger til handicap i omgivelserne. Det anslås, at mere end 20 procent af den danske befolkning har en form for funktionsnedsættelse⁽⁴⁾, så det er en betragtelig

del af befolkningen, der ikke er en del af de almindelige fællesskaber og dermed heller ikke får mulighed for at bruge deres evner i fællesskabets sag.

Min undersøgelse giver imidlertid anledning til at antage, at det kan lade sig gøre at få skabt en god deltagelsesspiral. Det ser ud til, at hvis man kommer i gang med at være aktiv i ét af hverdagslivets fællesskaber, er det et godt afsæt til også at blive kompetent deltager i andre sammenhænge.

Idrætsfællesskaber som indgang til et aktivt liv?

Min interesse kredser om, hvorvidt idræt og bevægelsesaktivitet har noget særligt at byde på som en arena, hvor mennesker med handicap kommer på sporet af det at være deltager i sociale fællesskaber. Derfor har jeg i et kvalitativt studie undersøgt spørgsmålet:

FOTO CLAUS SJÖDIN

Hvilken betydning har idrætsdeltagelse i forhold til det øvrige hverdagsliv for mennesker med fysisk handicap? Kan man tage erfaringer fra deltagelse i idræt med og udvikle dem yderligere, når man bevæger sig ind i andre sammenhænge?

Jeg har fulgt syv voksne idrætsaktive personer med fysisk funktionsnedsættelse i forskellige kontekster i deres hverdag for at observere, hvordan de bruger deres færdigheder og kompetencer på tværs af disse kontekster. Desuden har jeg i et narrativt, livshistorisk interview bedt dem fortælle om deres liv med idræt. Spørgsmålet er især interessant i forhold til rehabiliteringsopgaven, hvor vi som fagpersoner har til opgave at støtte personen til at få et selvstændigt og meningsfuldt liv ud fra de forudsætninger, han/hun har ⁽⁵⁾. I undersøgelsen er jeg optaget af aktivitet og deltagelse, den måde man som person bruger sine færdigheder i forhold til omgivelserne og i samfundets fællesskaber. Jeg beskæftiger mig i den forbindelse ikke med den fysiologiske betydning af idrætsaktiviteter.

Deltagelse som begreb og praksis

Det er her på sin plads at præcisere, at jeg i denne kontekst definerer begrebet "deltagelse" med udgangspunkt i kritisk psykologi ⁽⁶⁾, hvor det forudsættes, at subjektet altid er involveret i social praksis. Mennesket deltager hele tiden i verden og er med til at genskabe eller forandre den. Man kan altså ikke være "ikke-deltagende", og deltagelse præger den enkeltes praksis og psykiske processer. Deltagelse forstås som *menneskelig handling*, der finder sted under bestemte *betingelser* sammen med andre i en *social praksis* i forhold til en *fælles sag* ⁽⁷⁾.

Den enkelte kan imidlertid være deltagende i forskelligt omfang. Man kan være såkaldt perifer deltager ⁽⁸⁾, hvor man helt legitimt er aktiv i nogle processer, men mere iagttagende og 'på vej' i andre processer. Eller man kan være fuldgyldig deltagende, hvor man med sine aktuelle kompetencer til fulde udfylder en defineret rolle i forhold til den fælles sag. Ofte er der tale om, at man, efterhånden som man udvikler sine færdigheder, også bevæger sig fra perifer til fuld deltagelse. I hvilket omfang man er deltager, beror imidlertid både på en subjektiv og en objektiv vurdering. Både personens selv og de andre i fællesskaber skal ➡

Idrætsdeltagelse har betydning i forhold til deltagelse i det øvrige hverdagsliv. Her er det deltagere i projekt "Fysisk aktiv for sjov". Projektet beskrives i artiklen på side 34.

vurdere, om personen er fuldgældig deltager og bruger sine aktuelle færdigheder optimalt i forhold til den fælles sag.

Hvordan fuldgældig deltagelse kan tage sig ud i en idrætslig kontekst, illustreres af en af mine observationer i studiet.

Brian sidder dybt i båden, tager fat i snorene og får sejlene på plads. Et øjeblik efter er han på vej ud forbi molen, ud på fjorden. Vi indhenter ham i ledsagebåden, midt ude i sejlrenden. "Nu er du helt alene", råber jeg. 'Ja, og det er dejligt', råber han med eftertryk og et stort smil. Han har medvind, og der er god fart på. Han sejler i siksak og cirkler, viser, at han har styr på vind og sejl. Her har han ikke brug for hjælp. "Jeg skal ud i fjorden", råber han. "Jeg har lang vej endnu". "Nu skal du ikke sejle for langt ud", råber coachen. "Hvorfor ikke? Det er da derfor jeg er kommet", svarer Brian kækt og sætter sejlet op i vinden".

Brian er 44 år og født som spastiker. På grund af ataksi og dårlig balance går han meget usikkert. Over længere afstande kører han elektrisk scooter, og han har personlig hjælper til de fleste af sine daglige gøremål. Men båden er indrettet, så han kan sejle den uden hjælp og give de andre sejlere i klubben kamp til strengen. Han er en dygtig sejler, siger de, og både Brian og de andre oplever, at han bruger og udvikler sine idrætslige færdigheder optimalt, som man forventer af et godt klubmedlem.

Deltager aktivt i mange sammenhænge

Ud over at Brian er aktiv idrætsudøver, deltager han også i mange andre sammenhænge. Han har job tre dage om ugen, han er bestyrelsesmedlem i den lokale handicaporganisation, aktiv i spastikerforeningen, er medlem af spejderbevægelsen og går til vandgymnastik og træning et par gange om ugen. Og selv er han ikke i tvivl: Idrætten har givet ham forudsætninger og mod på at være aktiv på andre områder i hverdagslivet. "Det startede i børnehaven", fortæller han. Der syntes de, at han skulle lære at svømme via Halliwick-systemet, og siden blev han aktiv i den lokale svømmeklub for børn med handicap. Det er efter hans opfattelse grunden til, at han lærte at holde balancen og gå, og at han er nået så langt, som han er i dag.

I forhold til sejlsporten er Brian ikke i tvivl

om, hvad der har givet ham det afgørende skub, nemlig en lærer, der så hans muligheder og troede på hans evner.

"Jeg lærte at sejle på højskolen", fortæller Brian. "Det var vidunderligt, at jeg kunne være alene i en båd og styre den selv. Man kunne jo godt se lidt på riggen og pille lidt ved roret. Men læreren sagde: "Du er søn af en skipper, du må sgu lære at sejle!" Så skubbede han til båden, så jeg røg derudad. Og så måtte jeg jo prøve mig frem og hive lidt i snorene. Der gik ikke så lang tid, så havde jeg faktisk fundet ud af, hvordan man skulle sejle en mini-12er. Der var jo en motorbåd ved siden af, som kiggede lidt efter mig. Jeg har sejlet hver sommer lige siden".

Sideløbende med det har Brian meldt sig på banen i organisationsarbejde og sat gang i en længere proces, der har resulteret i, at han nu arbejder på deltid som kranfører på den lokale forbrændingsanstalt.

Også Jørgen formulerer klart, hvad hans erfaringer fra idrætslivet betyder.

"Meget af det, jeg har lært gennem idrætten ved både at arbejde med det i praksis og også organisatorisk, det bruger jeg da også i mit arbejde. Helt klart. Man samler noget op, som man kan bruge andre steder. Man skal bare omskrive det lidt. Og idrætten har nogle grundlæggende værdier, som er gode at have med sig i mange ting, fra sundhed og trivsel, og at man passer lidt på sin krop og alle de ting, til at man styrker sin personlige psykologi ved det".

Jørgen er 44 år og spiller kørestolsrugby. Da han var 17 år, fik han en rygmarvsskade og blev lam i benene ved et trafikuheld. Han arbejder nu som trafikinformantør og underviser skoleelever i trafikikkerhed på baggrund af sin egen historie.

Det ser altså ud til, at deltagerne i min undersøgelse er i stand til at transformere erfaringer og færdigheder fra deres idrætsdeltagelse og udvikle dem yderligere, når de bevæger sig ind i andre sammenhænge i deres hverdagsliv.

Idrætsaktivitet som udstillingsvindue

En forudsætning for, at man med et fysisk handicap bliver inviteret ind i fællesskabet, er imidlertid, at man bliver set af andre som én, der kan noget. I almindelighed føler mennesker med fysisk funktionsnedsættelse sig

ignoreret eller betragtet som personer, andre mennesker ikke ønsker at søge kontakt med, hævder Murphy⁽⁹⁾. Det gælder også for personer i mit studie. Men når de viser sig i deres idræt, oplever de, at de bliver synlige for andre på en positiv måde. Den opmærksomhed fra andre mennesker, som de kunne ønske sig, men som de generelt ikke opnår i hverdagen, oplever de i idrætten, når omgivelsernes fokus er rettet mod det særlige, de kan. Aktiviteten fungerer så at sige som et udstillingsvindue.

Michael er blevet paraplegiker ved en ulykke på motocross-banen. Nu dyrker han håndcykling på højt niveau og er formand for Dansk Håndcykelforbundet. Han fortæller: "Jeg bliver opfattet på en anden måde, når jeg kommer i min cykel frem for i min kørestol. Der er det ikke handicappet, der kommer i første række. Det er cyklen, de spørger til først. Det er en meget tydelig forskel. Lige meget, hvor man kommer hen, så er der ikke mange, der henvender sig til én, hvis man kommer i kørestol. De vender den anden vej, eller hvad de nu gør".

Omgivelsernes usikkerhed og akavethed over for handicap afvæbnes ved, at personen træder frem som et aktivt menneske, som man kan have noget til fælles med. Den barriere for deltagelse, som "usynligheden" udgør, svækkes, og der opstår en åbenhed hos andre, som giver personen mulighed for at bevæge sig ind i en ny social kontekst og bruge sine kompetencer og færdigheder dér, f.eks. at bevæge sig fra at være idrætsudøver over i organisationsarbejde eller ind på arbejdsmarkedet.

Passende støtte fra omgivelserne

Idrætsudøvere med handicap samler altså erfaringer og færdigheder, de kan bruge i hverdagslivet. Andre mennesker bliver opmærksomme på deres færdigheder og kommer ud over deres usikkerhed ved at stå over for en person, der er anderledes. Men hvis mennesker med handicap skal kunne deltage fuldt og bidrage kvalificeret til fællesskabet, er det afgørende, at de bliver inviteret med i fællesskabet og får de rette betingelser, så de kan bidrage med det, de kan. Fysisk tilgængelighed og særligt tilrettelagte forhold er selvsagt en forudsætning. Hvis Jørgen skal kunne fungere på arbejdspladsen, skal han kunne komme omkring i sin kørestol. Og

hvis Brian skal kunne sejle sin båd, skal den indrettes, så han kan styre de, selv med sin ataksi. Men han skal også hjælpes ned i båden, og her er det de andre i fællesskabet, der træder til med passende støtte, for at han kan blive den gode sejler. Hvordan det kan se ud, viser min observation af de forberedelser, der er, inden han kan sejle ud i båden:

Brian kommer gående i sin karakteristiske spastiske gangart hen ad havnekajen sammen med sin hjælper. Han har en rød heldragt på. Det er som om, han skal arbejde koncentreret for at fange balancen i hvert eneste skridt. Han vinker smilende, da han får øje på en flok, der står på broen og venter på at komme i bådene. Brian sætter sig tungt på en bænk, og hans hjælper henter en redningsvest. Hun hjælper ham i vesten og gør klar til at sætte ham op i en lift. Sammen med en anden sætter hun liftens sejl omkring Brian, gør det fast og hejser ham langsomt ned i den røde mini-12er, som kun har plads til én person.

Både i interviews og observationer peger mit studie på, hvordan informanterne oplever fællesskaber, der vil dem som deltagere, fordi de tror på, at de kan noget. Der har idrætten givet dem et godt afsæt, men det samme sker på arbejdspladsen og i andre aktiviteter, de deltager i. Mennesker omkring dem støtter dem til at deltage ved at tilrettelægge forholdene, så de kan bruge deres kompetencer bedst muligt.

Man kan som bekendt ikke sige noget generelt om verden ud fra et kvalitativt studie. Men kan vise perspektiver på det generelle i menneskers liv. Mit studie peger på, at det er passende støtte fra omgivelserne og særligt tilrettelagte forhold, der løfter mennesker med handicap til at blive aktive deltagere i samfundets fællesskaber. Det er sociale fællesskaber, der gør handling mulig. Den sidste pointe giver anledning til at overveje den måde, vi i samfundet organiserer sociale indsatser og rehabilitering. Almindeligvis forestiller vi os, at vi kan stille mennesker med handicap lige med andre ved at give kompenserende ydelser til den enkelte og på den måde give dem et afsæt for at udvikle deres deltagelse. I praksis falder den filosofi ikke overbevisende ud. Som fysioterapeuter ser vi mange eksempler på, at individuel kompen-

sation alene, f.eks. i form af hjælpemidler, ikke nødvendigvis øger menneskers deltagelse. Spørgsmålet er, om det ville skabe bedre muligheder for, at mennesker med handicap kan deltage fulgyldigt i samfundet, hvis støtte, rettigheder og social- og sundhedspolitisk opmærksomhed blev givet til sociale fællesskaber, f.eks. arbejdspladser, uddannelsessteder og foreninger, hvor man lægger vægt på rummelighed og gør en dyd af forskellighed. Fællesskaber, hvor mennesker med handicap faktisk befinder sig. ●

Referencer

1. Kissow, A. & Singhammer, J. (2012). Participation in physical activities and everyday life of people with disabilities. *European Journal of Adapted Physical Activity*, 5(2). 65-81
2. Kissow, A. (2013). Participation in physical activity and the everyday life of people with physical disabilities: a review of the literature. *Scandinavian Journal of Disability Research*, 2013
3. Kissow, A. (2014, i trykken). Krop og handicap- deltagelse i sociale fællesskaber. *Nordiske Udkast: tidsskrift for kritisk samfundsforskning*. Syddansk Universitetsforlag
4. Damgaard, M., Steffensen, T., Bengtsson, S. (2013). *Hverdagsliv og levevilkår for mennesker med funktionsnedsættelse*. København: SFI - det nationale forskningscenter for velfærd.
5. *Rehabilitering i Danmark: Hvidbog om rehabiliteringsbegrebet (2004)*. Aarhus: MarselisborgCentret og Rehabiliteringsforum Danmark.
6. Dreier, O. (1999). Læring som ændring af personlig deltagelse. I: Nielsen, K. & Kvale, S. *Mesterlære - læring som social praksis*. København: Hans Reizels Forlag
7. Røn Larsen, M. (2011). *Samarbejde og strid om børn i vanskeligheder - organisering af specialindsatser i skolen*. Ph.d.-afhandling fra Hverdagslivets Socialpsykologi, Roskilde Universitet.
8. Lave, J. (1999). Læring, mesterlære, social praksis. I: Nielsen, K. & Kvale, S. *Mesterlære - læring som social praksis*. København: Hans Reizels Forlag
9. Murphy, R. F., Sheer, J., Murphy, Y, Mack, R. (1988). Physical disability and social limitations. A study of the rituals of adversity. *Social Science and Medicine* 26 (2), 235-242.

Ph.d.-forløbet er finansieret af Roskilde Universitet og Handicapidrættens Videnscenter.

Anne-Merete Kissow (2013) *Idræt, handicap og social deltagelse*. Ph.d-programmet i Hverdagslivets Socialpsykologi, Institut for Psykologi og Uddannelsesforskning, Roskilde Universitet.

Læs Anne-Merete Kissows ph.d.-afhandling på fysio.dk/fafo/Afhandlinger/Phd/

Aktive fritidsdrømme for alle

FOTO CLAUS SJÖDIN

Et aktivt fritidsliv er vigtigt for de fleste – også for mennesker med funktionsbegrænsninger. Men hvordan er de reelle muligheder for at deltage i fritidsaktiviteter, når man er en borger med et særligt behov. Artiklen skitserer en usynlig problematik omkring tilpassede fritidsaktiviteter og er et forsøg på at skabe en forståelse for, at det er nødvendigt at øge tilgængeligheden til fritidsaktiviteter.

ANNEMARIE SVENNINGSEN

Har de sidste 16 år arbejdet i Sundhedscentrets Fysioterapi- og træningscenter i Ebeltoft. Har faglig erfaring fra en årrække på Holbæk centralsygehus og en master i Humanistisk Sundhedsvidenskab og Praksisudvikling fra Aarhus Universitet.

amsvenningsen@gmail.com

JEG HAR GENNEM et langt arbejdsliv som fysioterapeut interesseret mig for de vilkår, mennesker med handicap har for at deltage i det sociale liv. Der har i de sidste 15 år været fokus på betydningen af fysisk aktivitet 30 minutter om dagen, men hvad er de reelle muligheder for, at mennesker med funktionsbegrænsninger af fysisk, psykisk eller social art kan indgå i de fritidsaktiviteter, der tilbydes i den frivillige idræt? Jeg møder mange mennesker, der har brug for en tryk og rummelig mulighed for at kunne deltage på ligeværdig vis sammen med andre omkring fysisk aktivitet. Mange træner ganske vist i et fysioterapeutisk træningscenter, men er denne form for træning altid lig med meningsfuld fritid?

Langt de fleste mennesker træner, fordi det er vigtigt for dem at bevare eller udvikle fysiske funktioner for at kunne deltage i det, der også giver livet mening. Det kan være, at man drømmer om lange, ensomme vandreture, at tumle med sine børn eller spille fodbold med vennerne. Fritiden er en vigtig tid for vores ønsker og drømme.

I 2011 tog jeg sammen med nogle patienter initiativ til at stifte foreningen "Fysisk aktiv for sjov", der havde som mål at skabe rummelige, trygge og billige fritidsaktiviteter for borgere med funktionsudfordringer af fysisk, psykisk eller social art. Udgangspunktet var vores egne personlige erfaringer med mennesker, som er interesserede i at deltage i tilpassede aktiviteter med støtte og vejledning fra en idrætslærer og en fysioterapeut. Foreningen bygger på rummelighed, tryghed, ejerskab og anerkendelse og er tæt forankret i lokalområdet. Aktiviteterne er valgt, så det er økonomisk muligt for alle at deltage. Det er lykkedes på frivillig basis at blive en synlig og anerkendt del af lokalsamfundet, og vi er i dag 45 medlemmer. Som frivillige oplever vi imidlertid, at vi har nået en grænse for, hvad vi kan formå med de personlige og økonomiske ressourcer, som vi råder over på nuværende tidspunkt.

At styrke det enkelte menneskes evne

Det er i fritidslivet, at vi har en mulighed for at forglemme os selv i aktiviteter, hvor hverdagens udfordringer får mindre betydning. Vi får dermed en pause for de begrænsninger, kroppen kan sætte, og der opstår en mulighed

for at se nye horisonter. Det er væsentligt at holde fast i, at livet er så meget mere end en medicinsk diagnose på det enkelte menneskes udfordringer i livet. Sundhed kan ikke være en pligt til en daglig løbetur. At relationen mellem mennesker har en stor betydning for sundhed, trivsel og velvære er en sammenhæng, der er kendt siden oldtiden.

Ifølge Sundhedsstyrelsen vil der i en kommune med 50.000 borgere være 4000, der ønsker mere aktivitet, men faktisk ikke deltager i eksisterende idrætstilbud, og der må således være noget på spil.

Folkeoplysningslovens hensigt med "at styrke borgernes evne og lyst til at tage ansvar for eget liv" kan ses i et humanistisk empowerment-perspektiv, hvor forståelsen af mennesket ses som et aktivt og handlende individ, som vil og kan sit eget bedste, hvis forholdene lægges til rette for det" (Askheim 2012). Denne tænkning bygger på antagelsen om, at vi altid kan kontrollere livet gennem rationelle og kognitive overvejelser. Vi har i individualiseringens tidsalder overvejende vænnet os til at forstå den enkeltes mulighed for at handle i eget liv uden at skele til de følelser og strukturer, der binder os mennesker.

Følelser som skam og stolthed kan være på spil i mødet med andre. Vi lever i en tid, hvor vi dyrker det perfekte og det ydre. Det kan være vanskeligt og skamfuldt at udstille sig med sine mangler og skavanker og kan være med til at binde den enkelte i en selvundertrykkende situation. Empowerment-tanken kan imidlertid løftes til en forståelse og respekt for og anerkendelse af vores forskellighed med mere lige vilkår for at træffe valg og deltage.

Ved at tilbyde fritidsaktiviteter, der er tilpasset det enkelte menneskes funktionsudfordringer, har vi i "Fysisk Aktiv for Sjøv" (FAFS) gjort det muligt for mange mennesker at deltage i fælles fritidsaktiviteter på egne præmisser. Gang på gang oplever vi, at medlemmerne får taget store skridt i forhold til at øge deres evne til at tage vare på eget liv. Et medlem, der har udfordringer med helbredet i form af leddegigt, struma, diabetes, hvilket samlet set også har givet hende problemer med overvægt, har svært ved at deltage i motion uden smerter og forværringer af hendes problemer. Hun oplevede for første gang i 25 år den befriende følelse af igen at mærke vinden, luften og de mange synsindtryk på cykeltur med os andre,

da hun cyklede på en lånt el-cykel. Det har afstedkommet, at hun nu har købt og cykler på sin egen el-cykel og ydermere deltager i mad- og motionshold en gang ugentlig.

Fornyet social kapital til samfundet

I en globaliseret verden kan den stigende interesse for at opbygge lokale netværk være med til at skabe følelsen af fællesskab og identitet. Bare det at blive set og vist opmærksomhed kan, særligt for ensomme eller sårbare, have terapeutisk kraft (Kaasa 2010).

Et fællesskab er selvfølgelig ikke noget, den enkelte kan pålægges, men et fællesskab er noget, der bør være muligt at deltage i alt efter personlig interesse. Fritidsinteresser kan gøre den enkelte i stand til at mestre nye elementer i tilværelsen.

Vores lyst til fritidsaktiviteter kan bestå i at deltage i tilpassede aktiviteter sammen med andre med fælles udfordringer, eller vi kan have lyst til at få hjælp til at blive inkluderet i eksisterende aktiviteter.

FAFS er således med til flere lokale events. I efteråret 2013 deltog 13 deltagere fra foreningen i "24 timers Stafet for Livet", arrangeret af Kræftens Bekæmpelse. Vi havde telte og aktiviteter med ved vores stand og deltog i den fælles underholdning. Vi fik gået og løbet 340 km, og der var flere personlige rekorder. F.eks. gik et medlem og familiefar 24 km med stave, hvor han tre år tidligere var udtrættet efter 4 km. Hele familien med børnene på 10 og 12 år deltog i arrangementet. Han har muskelsvind og har nedsat balance, kraft og udholdenhed, specielt omkring bækken og lår. Det var en fantastisk sejr og har ydermere givet hans kone mod på at være primær ansvarsperson til julemærkemarchen her i byen, et arrangement til støtte for sårbare børn.

"Fysisk Aktiv for Sjøv" i praksis – hvad er vores udfordring til at komme videre

I FAFS har vi alle typer af aktiviteter, lige fra ugentlig stavgang til tilpasset vandgymnastik i svømmehallen, mad og motionshold, cykelture på tandem- og el-cykler til weekendture med kanosejls og ridning osv.

Der er mange forskellige opgaver i foreningen som administration og organisering af websider, nyhedsbreve, pressemeddelelser og annonceringer, koordinering af transport og kontakt med kommuner og andre foreninger. ➡

Bestyrelsen har påtaget sig en frivillig opgave, fordi vi selv oplever betydningen ved at deltage i disse tilpassede aktiviteter, og vi kan se meningen i den fælles glæde, vi har med medlemmerne. Men vi lever også selv med følgerne af sygdomme, såsom udtrætning, smerter, kognitive følger og nedsatte kræfter, og der kan være sociale og psykiske udfordringer at tage hensyn til.

Bestyrelsen har en vigtig opgave med at skabe en kultur, hvor der tages hensyn til foreningens medlemmer med den sårbarhed, de enkelte medlemmer har. Det er væsentligt, at den enkelte bliver set, og at det er muligt at justere aktiviteterne. Når vi tager ud i kano, er det ikke smart, at en person, der er blind, kommer i kano med en anden, der måske kun kan padle med én arm. Øvelsen går ud på, at vi alle får mulighed for at udfordre os så tilpas, at udfordringerne kan mestres, og at det herigennem bliver gode oplevelser for den enkelte og for os i fællesskabet. Det er både nødvendigt og ønskeligt at styrke medlemmernes oplevelse af ejerskab. Vi har en flad struktur, hvor så mange som muligt kan være med til at løse konkrete opgaver. Det kan være at få el-cyklen til værksted, sætte hjemmeside op og pleje den, at sætte foreningens sæsonprogrammer op i butikkerne, forespørge skytteklubben om besøg osv.

Kommunerne må tænke ud af boksen

For at kunne tage vare på egen sundhed, når man taler om borgere med funktionsudfor-

dringer, er det væsentligt, at der er opmærksomhed på, at der både kan være følelser på spil for det enkelte menneske, og også at rammerne i de eksisterende fritidstilbud kan rumme "usynlige" forhindringer.

Egenbetalingen til foreningsaktiviteter kan i sig selv være en barriere for udsatte borgere. Prisen på medlemskab af "Fysisk Aktiv for Sjøv" er symbolsk, og prisen på deltagelse i aktiviteterne må heller ikke afholde nogen fra at deltage. Ligeledes har vi øje for, at den geografiske tilgængelighed ikke i sig selv må blive en barriere for deltagelse. Vi sørger således for, at både medlemmernes personlige fysiske og følelsesmæssige udfordringer bliver set, ligesom de strukturelle rammer bliver inddraget i vores overvejelser ved planlægning af aktiviteter.

Det er helt afgørende for foreningens succes, at der er en fysioterapeut og en idrætslærer i foreningen. Som fysioterapeut er det muligt at analysere og finde løsninger på, hvordan medlemmerne kan deltage med de funktionsudfordringer, de har. Er der problemer med balance, syn, udholdenhed, muskelkraft, smerter, der kan blive en stopklods for at deltage? Der skal tilpasninger til: Dur det med en el-cykel, eller er det mere sikkert på en tandem, hvis deltageren har balanceproblemer? Det handler om at kunne se funktionelle tilpasningsmuligheder. En erfaren idrætslærer kan tilpasse spillereglerne og justere aktiviteten, så den bliver, sjov, udfordrende og spændende at deltage i for alle, kender til

baner og udstyr og ved, hvilke lokale samarbejdspartnere der kan trækkes på.

At have to fagprofessionelle aktører er en forudsætning for at koordinere og fastholde og udvikle aktiviteterne. Mennesker med funktionsudfordringer har i sagens natur ikke de samme kræfter til på egen hånd at organisere og fastholde både de sociale aktiviteter, den praktiske tilrettelæggelse og udvikling af individuelle løsninger. Det er derfor vigtigt at have personer med overskud til at støtte og drage omsorg for at få hinanden med efter fravær/sygdom, siger bl.a. Midtsundstad (2013).

Der er behov for, at kommunerne nytænker de strukturelle rammer for at give flere muligheder for tilpassede fritidsaktiviteter. Kommunens gevinst er at få vendt en stigmatisering til at blive udviklende for den enkelte borger og få vendt en negativ spiral i en mere positiv retning. Kommunen kan ikke løse denne opgave alene, men skal have modet til at indgå partnerskaber med frivillige på tværs af social-sundheds- og kulturforvaltninger for på den måde at sikre, at civilsamfundets frivillige ildsjæle bliver aktive og engagerede i at løse de fælles udfordringer. ●

Litteratur

1. Askheim, O P (2012) Kompendium: Kap 1-2-3 Vidareuddanning i Organisering og vejledning af støttekontakter, avlastere og frivillige. Høgskolen i Bergen
2. Brixen, A (red) (2004) Fra fastholdelse til frisættelse. Center for frivilligt socialt arbejde
3. Djupvik og Eikås (2002) Organiseret Velferd. Det norske samlaget
4. Habermann, U (2007) En postmoderne Helgen. Museum Tusculanums forlag
5. Kaase, A (050110) Socialt arbeid i samarbeid med frivillige. Diakonhjemmet Høgskole
6. Midtsundstad, A (2013) Fritid med Bistand. Fagbokforlaget.no
7. Soldal, K (2003) Støttekontakter sovepude eller ressurser i velferdssamfunnet? Fagbokforlaget

- sst.dk/publ/Publ2013/05maj/ForebygPk/FysiskAktivitet2udg.pdf
- kum.dk/Documents/Publikationer/2009/Idr%C3%A6t%20for%20alle/Idraet_for_alle_Baggrund_og_analyse.pdf
- retsinformation.dk/Forms/r0710.aspx?id=138157
- sundhedsstyrelsen.dk/publ/Publ2007/CFF/Kommune/Sufremikom_pf119.pdf
- fritidforalle.no

TRÆNING MINDSKER TRÆTHED EFTER LEVERTRANSPLANTATION

Flere studier heriblandt et dansk studie gennemført af fysioterapeut, ph.d. Mette Aadahl viser, at træthed er et stort problem efter levertransplantation. Over halvdelen af de transplanterede lider af moderat til alvorligt træthed, der påvirker deres hverdagsaktiviteter. Et hollandsk studie finder, at superviseret træning hos fysioterapeut to gange om ugen i 12 uger mindsker trætheden og generelt øger den fysiske aktivitet hos patienter, der har været igennem en levertransplantation. Ud over træningen fik patienterne rådgivning om fysisk aktivitet fire gange i interventionsperioden. 18 patienter ud af 36 interesserede blev inkluderet i studiet og gennemførte træningen. Der var i gennemsnit gået 7,5 år fra transplantationen. Inklusionskriterierne var: træthed, mellem 18 og 65 år, og de skulle være transplanterede minimum 1 år tidligere. En uge før og en uge efter interventionen registrerede forskerne patienternes træthed med Fatigue Severity Scale og VAS 0-100. De blev desuden testet på ergometercykel og med

seks-minutters gangtest. Man testede den isometriske muskelstyrke i knæekstensorer og knæflexorer og udregnede aktivitetsniveauet med acellerometer og med Physical Activity Scale for Individuals With Physical Disabilities. Træningen var superviseret af en fysioterapeut og bestod af en halv time på ergometercykel efterfulgt af almen styrketræning i 30 minutter. Efter hver træningssession skulle deltagerne vurdere, hvor hårdt de syntes programmet var. Rådgivningen om fysisk aktivitet blev fulgt op af skriftligt materiale, der var målrettet patienternes behov. Patienterne fik råd om relevante idrætsgrene og aktiviteter, og barriererne for at gennemføre træningen blev diskuteret med fysioterapeuten. Efter interventionen var de inkluderede markant mindre trætte og havde en markant bedre kondition. Muskelstyrken var uændret bortset fra styrken i knæflexorerne, der var forbedret. Også BMI var uændret, men fedtprocenten var blevet reduceret. Det daglige fysiske aktivitetsniveau var også

uændret, hvilket forskerne forklarer med at gruppen allerede ved inklusionen havde et højt aktivitetsniveau. Patienterne var meget tilfredse med forløbet og deltog i hovedparten af træningssessionerne. Dette er det første studie af sin art, der har undersøgt effekten af træning efter levertransplantation. På grund af studiets design skal der tages forbehold for resultaterne, og forskerne anbefaler, at der følges op med et rct-studie med en større gruppe inkluderede patienter. ●

Van den Berg-Emons et al. Fatigue After Liver Transplantation: Effects of a Rehabilitation Program Including Exercise Training and Physical Activity Counseling. Phys Ther. 2014;94:857-865.

GANG OG KOGNITIV FUNKTION VED PARKINSON

En amerikansk forskergruppe har i et studie fundet, at der er en direkte sammenhæng mellem gang og måden at løse kognitive opgaver på hos patienter med Parkinsons sygdom. Deres studie tyder desuden på, at træning af den motoriske funktion kan påvirke de kognitive processer. 35 patienter med ideopatisk Parkinson uden demens, der kunne gå uden hjælpemidler, blev inkluderet i studiet. De inkluderede skulle gennemgå tolv kognitive test, der skulle give et objektivt billede af deres visuelle og spatiale arbejdshukommelse, de centrale eksekutivfunktioner (evne til at igangsætte og gennemføre kognitive opgaver) og deres opmærksomhedskontrol. Desuden vurderede man den selvvalgte ganghastighed og barfodet gang i kombination med en kognitiv opgave (dual task), hvor deltagerne skulle tælle tre ned fra et trefiret tal. Med markø-

rer kunne forskerne registrere skridtlængde, tiden for et skridt, hvor bredsporet gangen var, tiden for svingfasen og ganghastigheden. Under dual task-gang gik deltagerne markant langsommere, med kortere skridt og havde længere standfase og en generelt påvirket gangkvalitet i forhold til single-task-gang. Forskerne fandt desuden, at der var en klar sammenhæng mellem gangkvaliteten og evnen og hastigheden, når deltagerne skulle løse de kognitive opgaver og fastholde opmærksomheden på dem. Forskernes data tyder på, at man udelukkende ved at teste gangen, kan forudsige, hvor hurtige deltagerne er til at udføre kognitive opgaver. En fælles neural komponent kan forklare den nedsatte hastighed i både motoriske og kognitive opgaver, og der kan derfor være god grund til at teste både den kognitive og motoriske funktion

hos patienter med Parkinsons sygdom. Da gangen i hverdagen oftest også udfordrer den kognitive funktion, skal der ifølge forskerne tages højde for dette, og patienter, der har ringe opmærksomhedskontrol, skal trænes i hurtige skift mellem gang og kognitive opgaver for at nedbringe risikoen for fald. ●

Stegemöller EL. et al. Associations Between Cognitive and Gait Performance During Single- and Dual-Task Walking in People With Parkinson Disease. Phys. Ther. 2014;94:757-766.

Henvendelse vedrørende annoncering af arrangementer i Danske Fysioterapeuters regioner, fraktioner eller faglige selskaber skal ske til **Anne Guldager, ag@fysio.dk tlf.: 33414630**. Henvendelse vedrørende øvrig annoncering skal ske til Dansk Mediaforsyning på tlf.: 7022 4088, fysiotekst@dmfnet.dk. **Se oplysninger vedrørende deadlines, priser og formater på fysio.dk/Fysioterapeuten/annoncering**

Region Sjælland

NETVÆRKS MØDE FOR LEDEDE FYSIOTERAPEUTER OG ERGOTERAPEUTER

Så er Danske Fysioterapeuter, region Sjælland, og Ergoterapeutforeningen, region Øst, klar med program til netværksmøde for de to foreningers ledere.

Emnet bliver: Forløbsprogrammer og lederservicering i de to fagforeninger.

Vi har inviteret Birgit Strange, ledelses- og udviklingskonsulent fra Danske Fysioterapeuter og Tina Nør Langager, lederkonsulent fra Ergoterapeutforeningen. Birgit og Tina vil stå for et lille oplæg om, hvad de kan tilbyde som lederkonsulenter. Med efterfølgende dialog om, hvad I som ledere har af ønsker til dem.

Desuden har vi inviteret to politikere fra henholdsvis Regionsrådet og KKR (kommunikationsråd) Sjælland: Anne Møller Ronex, regionsrådsmedlem, og Knud Erik Hansen, borgmester i Faxe kommune og næstformand i KKR, vil komme med oplæg om og indgå i dialog med lederne om, hvordan region og kommuner samarbejder for at sikre bedre sammenhæng for borgere med behandlingsforløb på tværs af sektorerne. Hvordan er forløbsprogrammernes vej, fra de er politisk vedtaget, til de når ud til borgerne.

Hvordan arbejder vi med implementering? Hvad sker der i sektorovergangene? Er der barrierer? Hvordan inddrages borgerne, og hvordan oplever de kvaliteten?

Kom og lad os få en god eftermiddag sammen.

Tid: Fredag d. 5. september 2014 kl. 12.00-15.30

Sted: Sted: Næstved Sygehus, Ringstedgade 61, indgang 38A, stuen, lokale 5.

Tilmelding til regionsformand Lise Hansen på sjaelland@fysio.dk eller til regionsformand Åse Munk Mortensen på aamm@etf.dk senest d.25.august. Af hensyn til forplejning bedes du tydeligt angive, om du deltager i frokosten.

Region Syddanmark

SENIORNETVÆRK 60+

Så lykkedes det – sæt kryds i kalenderen nu. Her kommer et brandaktuelt oplæg for dig/din familie som bruger/kommende bruger af Region Syddanmarks nye sygehusstruktur

Foredragsholdere er: Sygehusdirektør Niels Nørgaard Pedersen, professor i sundhedsøkonomi og politik Kjeld Møller Pedersen, Syddansk Universitet.

Vil gøre os klogere på bl.a.:

- Hvordan driver man et sygehusvæsen, der har åbent 24/7?
- Hvordan holder man budgettet og leverer god kvalitet?
- Hvordan er man nået frem til den nuværende løsning?
- Hvor har de største udfordringer ligget, politisk og personalemæssigt?
- Hvordan får man et godt arbejdsklima i dette paradigmeskifte?
- Hvad får patienterne ud af den nye struktur?
- Hvor er man om 10 år?

Herefter spørgsmål og diskussion.

Tid: Tirsdag d. 16. september, 2014 kl. 17 – ca. 20.30

Sted: Praksisenheden i Kolding, Kokholm 3 B, lokale K 1, 6000 Kolding.

Efter foredrag og spisning vil regionsformand Brian Errebo-Jensen fortælle om: "Hvad der lige nu rør' sig i Danske Fysioterapeuter" - også dét kan blive meget aktuelt for dig. Det er gratis at deltage, men spisning er for egen regning - det bliver "sandwich-niveau", pris: 50 kr. som opkræves if. med mødet.

Tilmelding: senest onsdag d.10. september 2014

til Marianne Skole Sørensen, marianne.skole@soerensen.tdcdsl.dk, tlf. 20146064 eller Dorthea Petersen, dorthea@petersen123.dk, tlf. 27207395

Er du fysioterapeut, 60+, pensioneret eller stadig på arbejdsmarkedet, så mød op, bliv en del af netværket og vær med til at udvikle og præge gruppens fremtid!

Region Midtjylland

FYRAFTENSMØDE OM BEHANDLING AF PERSONER AF ANDEN ETNISK HERKOMST

Danske Fysioterapeuter holder i samarbejde med Hedensted Kommune et fyraftensmøde om behandling af personer af anden etnisk herkomst. Mødet vil også omhandle smerteopfattelsen i forskellige kulturer.

Aftenens oplægsholder er Lone Gravgaard Hvilsom, der er fysioterapeut ved Afdelingen for Traume og Torturoverlevende, som hører under psykiatrien i Region Syddanmark.

Program:

- 17.00 Velkomst ved fysioterapeut Astrid Koed, Træningsafdelingen i Hedensted Kommune
- 17.05 Præsentation af oplægsholder ved Lone Gravgaard Hvilsom, Afdelingen for Traume og Torturoverlevende, Region Syddanmark
- 17.10 Hvordan kan personer med forskellig kulturel baggrund opfatte smerter, og hvordan kommer det til udtryk fysisk?
- 17.50 Pause med kaffe/te, frugt og kage
- 18.05 Hvilke signaler skal vi som fysioterapeuter være opmærksomme på i forhold til torturoverlevelse, og hvordan håndterer vi dem fysioterapeutisk?
- 18.45 Spørgsmål til Lone Gravgaard Hvilsom
- 18.55 Farvel og tak for i aften

Tid: onsdag d. 24. september 2014, kl. 17.00-19.00

Sted: Sundhedshuset, Ny Skolegade 4, 8723 Løsning (også indgang fra Kirkevej 1A)

Tilmelding: På www.fysio.dk/Regioner/midtjylland/Kalender/ senest d. 10. september

Kontakt ved spørgsmål: midtjylland@fysio.dk

Deltagerantal: Max 50 personer

Region Nordjylland

MØDE FOR PRAKTISERENDE

Det årlige møde for praktiserende fysioterapeuter afholdes den 16. september 2014.

Mødested: Regionskontoret, Sofiendalsvej, Aalborg

Tid: kl. 18.30 – 21.00

Program:

Information fra regionsformand Gitte Nielsen, praksiskonsulent Marianne Kongsgaard og SU-kordinator Preben Weller.

Gennemgang af overenskomstændringer, der træder i kraft 1. januar 2015 v. Jens Peter Vejrbæk, Danske Fysioterapeuter.

Sæt kryds i kalenderen og mød op til en aften med gode kollegaer og nyttig information.

Næste udgave af

FYSIO terapeuten

udkommer den 29. august

DANSK SELSKAB FOR PÆDIATRISK FYSIOTERAPI

Årskonference: Psykiatriske lidelser og adfærdsmæssige forstyrrelser

Tid: Torsdag d. 9. oktober 2014 kl. 8.45-15.45.

Sted: Mødecenter Odense,
Buchwaldsgade 48, 5000 Odense C.

I løbet af dagen vil I blive præsenteret for
tre oplægsholdere:

- Kirsten Bundgaard – fysioterapeut i Neuro-team og specialist i pædiatrisk fysioterapi: Nye kliniske retningslinjer for fysioterapi til børn med ADHD. Børn og unge med neuropsykiatriske lidelser og stress – sammenhængen mellem stress og angst, depression og/eller udfordrende adfærd.
- Anette Bentholt – fysioterapeut og lektor ved fysioterapeutuddannelsen UCN: Fysisk aktivitet til børn med autisme og ADHD.
- Kathrine Jürgensen – fysioterapeut, PD i sundhedspædagogik og studerende v. Aarhus Universitet: Udvikling af normal opmærksomhed samt fokus på opmærksomhedsforstyrrelser.

Mellem oplæggene er der afsat tid til debat og
erfaringsudveksling.

Tilmelding: www.boernefysioterapi.dk
senest 8. september

Pris: 450 kr. for medlemmer af Dansk Selskab for Pædiatrisk
Fysioterapi. 550 kr. for ikke-medlemmer. Prisen er inkl.
morgenmad, frokost, kaffe, kage og frugt.
Andre faggrupper er naturligvis også velkomne.

DANSK SELSKAB FOR MUSKULOSKELETAL FYSIOTERAPI

Dynamisk Stabilitet og muskelbalance - introduktionskursus

På kurset præsenteres du for en klinisk ræsonneringsmodel, der relaterer Dynamisk Stabilitet til den samlede hypotesedannelse. Der er fokus på den biomekaniske analyse som grundlag for den videre genoptræning, og du undervises i genoptræningsprincipper, der tilgodeser et målrettet rehabiliteringsforløb. Kurset veksler mellem teori og praksis, der relateres til patientcases.

Underviser: Lotte Telvig/Flemming Enoch

Tid: Onsdag d. 27/8 og torsdag d. 28/8 2014

Sted: FYSIQ Løjtegårdsvej 157, 2770 Kastrup

Pris: 3300 kr.

Tilmelding: ge@fysiq.dk

Medlemmer af selskabet har fortrinsret.

Yderligere information: www.dynamiskstabilitet.dk

Kurset er desuden en del af uddannelsen til muskuloskeletal fysioterapeut.

Dynamisk Stabilitet Lumbal kursus

Kurset fokuserer på en grundig og systematisk biomekanisk analyse af lumbal columna. Genoptræning af dynamisk stabilitet med en retnings-specifik tilgang gennemgås, og du præsenteres for et bredt øvelsesudbud til dine rygpatienter. Kurset er meget praktisk og relateres til nyeste teori.

Underviser: Lotte Telvig/Flemming Enoch

Tid: Torsdag d. 4/9, fredag d. 5/9 og lørdag d. 6/9 2014

Sted: Ikast Fysioterapi og Træning, Danmarksgade 5d, 7430 Ikast

Pris: 4900 kr.

Tilmelding: [Janni Brønd/Henrik Holm jbroend@hotmail.com](mailto:Janni.Brønd/Henrik.Holm.jbroend@hotmail.com)

Medlemmer af selskabet har fortrinsret.

Yderligere information: www.dynamiskstabilitet.dk

Kurset er desuden en del af uddannelsen til Muskuloskeletal Fysioterapeut.

DANSK SELSKAB FOR FYSIOTERAPI I GERONTOLOGI OG GERIATRI

Udredning af den geriatriske patient/borger

Et praksisorienteret forløb for fysioterapeuter, der arbejder med geriatriske patienter/borgere regionalt, kommunalt og privat. Kurset ruster både den nyuddannede og den erfarne fysioterapeut ift. udredning af funktionsevne hos den geriatriske patient/borger. Kurset vil med ICF som referenceramme og med udgangspunkt i evidensbaseret teori og praksis komme omkring relevante og udvalgte emner for den geriatriske fysioterapeut, herunder bl.a. klinisk ræsonnering, tests, bevægeanalyse, smerte, muskelstyrke, balance, svimmelhed, kognition, respiration, tværfaglig målsætning og perspektiver i relation til den tværfaglige udredning. Mellem første del af kurset og opfølgingsdag skal du som deltager være indstillet på hjemmearbejde i form af en synopsis og produktion af en poster.

Kurset er under udarbejdelse, men sæt allerede nu kryds i kalenderen!

Undervisere: Annette Storm, fysioterapeut og Cand. Scient. San., Birte Tamberg, fysioterapeut og Master i Gerontologi, Line Krogh Elmer, fysioterapeut, Inge Ris Hansen, fysioterapeut, Master i Rehabilitering, specialist i Muskuloskeletal Fysioterapi, ph.d. studerende, Uffe Læsøe, Lektor/Ph.d., Thomas Maribo, fysioterapeut, rehabiliteringsforsker, ph.d. m.fl.

Tid: 28.-31. oktober 2014, opfølgingsdag i januar 2015.

Sted: Sundheds- og Omsorgshotellet Vikærgården, Hvidkildevej 1, 8240 Risskov.

Pris: Ca. 6000 kr. for undervisning og forplejning.

Tilmelding: Hold øje med www.gerontofys.dk, hvor kurset vil blive annonceret, når endeligt program og pris er fastsat - dog senest 1/8.

Yderligere information: Line Krogh Elmer, mail: lrk@aarhus.dk

Gratis seminar på Health & Rehab messen

Fremtiden starter lige nu, og udviklingen foregår med rivende hast. Men er du opdateret? Vi præsenterer fremtidig fysioterapi med patientens behov i centrum.

Tid: Arrangementet afholdes to gange: Tirsdag den 9. september og onsdag den 10. september. Begge dage er kl. 10.30 -12.30.

Klokken 12- 12.30 byder Danske Fysioterapeuter på en sandwich.

Sted: Health & Rehab, Bella Center København

Fremtidens fysioterapi benytter sig af sensorer og teknologier, der gør det muligt at tilbyde træning over store afstande og samtidig sikre en optimal kvalitet.

Forestil dig, at du styrer træningen over internettet. Du kan se dem, som træner lige nu, og du kan se, hvordan dine patienter har trænet i løbet af ugen. Data viser, om de har brug for, at du opgraderer deres program, og om de har problemer og udfordringer. Slut med stregtegninger og hjemmeprogrammer, som patienten ikke følger. Med den nyeste teknologi kan du følge og styre alt via computeren.

Forestil dig dit KOL-hold. De er alle hjemme - klar til at følge din træning over nettet. Du kan se dem alle på din store skærm, og de kan se og følge dine anvisninger. Efter træningen har du mulighed for at chatte med dem i grupper eller enkeltvis, og de har mulighed for at få talt og lavet aftaler indbyrdes. KOL-patienterne bruger ikke deres sparsomme energi på transport, men i stedet for på målrettet træning. De undgår samtidig at smitte hinanden med luftvejsinfektioner eller blive udfordret af vejrlig.

Oplæg ved Henning Langberg, professor, dr.med. samt fysioterapeuterne Christina Nielsen, Bispebjerg Hospital og Lars Damkjær, Københavns Kommune.

Tilmelding: på fysio.dk/kurser/Kursuskalender senest den 24. august

Health & Rehab Scandinavian er Skandinavien største messe for hjælpemidler, velfærdsteknologi, sundhedsteknologi, serviceydelser samt pleje- og hospitalsudstyr. Afholdes 9. - 11. september 2014 i Bella Center, København. Udstillingen har gratis entre og har alle dage åbent kl. 9.00 - 17.00.

Kurser fra Danske Fysioterapeuter

SEMINAR PÅ HEALTH & REHAB SCANDINAVIA	9/9 2014 og 10/9 2014	København	Gratis	24/8 2014	fysio.dk/rehab9 (eller rehab10)
KLINIKEJER SOM PERSONALELEDER	25-26/9 2014	Vejle	4.500	14/8 2014	fysio.dk/klinikledelse
KRONISKE LIDELSER - DIPLOMMODUL	20/10 - 11/11 2014	Kolding	8.850	10/9 2014	fysio.dk/kroniskelidelser
MOTORISK USIKRE BØRN	29-31/10 2014+28-30/1 2015	Odense	8.500	31/8 2014	fysio.dk/motusikre
MARKEDSFØRING AF DIN VIRKSOMHED	27-28/10+20/11 2014	Odense	5.900	31/8 2014	fysio.dk/markedsforing
NETVÆRKSURSUS FOR KLINIKEJERE	6/10 2014+5/1+23/3+8/6 2015	Middelfart	3.950	31/8 2014	fysio.dk/netvaerkmiddelfart
NETVÆRKSURSUS FOR KLINIKEJERE	7/10 2014+6/1+24/3+9/6 2015	Viborg	3.950	31/8 2014	fysio.dk/netvaerkviborg
NETVÆRKSURSUS FOR KLINIKEJERE	8/10 2014+7/1+25/3+10/6 2015	Ålborg	3.950	31/8 2014	fysio.dk/netvaerkaalborg
PRAKSISFONDENS FORSKNINGSTEMADAG 2014	10/9 2014	København	Gratis	1/9 2014	fysio.dk/fondtema14
KVALITET I HOLDTRÆNING	14-15/11 2014	Odense	3.450	28/9 2014	fysio.dk/hold
RIDEFYSIOTERAPI	8/5 + 9-10/5 + 4-7/9 2015	Kolding	21.900	6/3 2015	fysio.dk/ridefys

Kursus i ridefysioterapi 2015

Målgruppe: Fysioterapeuter, der ønsker at kvalificere sig til at arbejde med ridefysioterapi og fysioterapeuter, der har taget den gamle uddannelse og ønsker en opdatering af deres fag. For at kunne optages på kurset kræves dokumentation for, at deltageren har bestået Dansk Ride Forbunds ridemærkeprøve 1 og 2 (gammelt system) eller de nuværende ryttermærker 3 og 4. Dressurprogram LB1 skal være gennemført med min. 50% til D-stævne (uddannede ridefysioterapeuter fritages for denne dokumentation). Fysioterapeuter uden godkendelse som ridefysioterapeut skal tilmelde sig alle moduler. Fysioterapeuter, der er godkendt før 2008 kan vælge kun at tilmelde sig modul 2+3. Praktikperiode er ikke nødvendig.

Indhold: Kurset veksler mellem teori og praksis på en rideskole. Kurset afsluttes med praktik og en opgave. Teoretisk bliver der lagt særlig vægt på evidens og effektmåling, neurologi, cerebral parese, test og målemetoder til voksne, test og målemetoder til børn, ICF som referenceramme, planlægning af behandling, hesten som fysioterapeutisk redskab samt pædagogik. Praktisk lægges der vægt på valg af hest, centreret ridning, bagrytterfunktion og ideer til behandling. Kurset er opdelt i 3 moduler. Mellem modul 2 og 3 udarbejdes en teoretisk opgave. Efter kurset skal deltagerne gennemføre 30 timers praktik hos en godkendt ridefysioterapeut og udarbejde den afsluttende opgave, der skal godkendes af en kvalificeret underviser. Der skal påregnes hjemmearbejde svarende til ca. 85 timer. Det samlede kursusforløb er vurderet til 7 ECTS point.

Tid:

Modul 1: 8. maj 2015

Modul 2: 9. - 10. maj 2015

Modul 3: 4. - 7. september 2015

Sted: Kolding Vandrerhjem og Skærgården Center for Ridefysioterapi

Pris: Modulerne 1 - 3: Kr. 21.900,- inkl. praktik og opgave. Modulerne 2 - 3: Kr. 15.750,-. Begge priser inkluderer forplejning og overnatning i dobbeltværelse. (Med ret til prisregulering)

Tilmelding: Senest 6. marts 2015 på <http://fysio.dk/kurser/Kursuskalender/Ridefysioterapi/>

Deltagerantal: 24 fysioterapeuter

Funktionel knæekspert

Vil du lære at behandle kroniske og akutte knæproblematikker samt andre problematikker i UE hurtigt og effektivt, og derved give dine patienter et markant hurtigere behandlingsforløb?

"Funktionel knæekspert" er en unik behandlingsmodel, der genopretter optimal ledstilling og ledfunktion i knæet og de tilhørende funktionsslynger ned i foden samt op i hoften og ryggen.

Næste kursus er - Frederiksberg 15.-19. september / Århus 2.-5. oktober

Tilmelding og information findes på

- www.Move2PeakAcademy.dk/funktionel-knaeekspert
- Telefon 32 10 82 82
- info@move2peakacademy.dk

Funktionel Skulderspecialist

Vil du lære at behandle kroniske og akutte skulderproblematikker samt andre problematikker i OE og nakken hurtigt og effektivt, og derved give dine patienter et markant hurtigere behandlingsforløb?

"Funktionel Skulderspecialist" er en ny og unik behandlingsmodel, der genopretter optimal ledstilling og ledfunktion i skulderen og de tilhørende funktionsslynger ned i albue og håndled samt op i nakken og resten af columna.

4 dages kursus i Brande 21.-24. august (undervisning 8-17 alle dage)

Tilmelding og information findes på

- www.Move2PeakAcademy.dk/Funktionel-Skulderspecialist
- Telefon 32 10 82 82
- Vores eneste skulderkursus i Jylland i 2014

Velkommen på Seminar

"Målrelaterede dynamiske løsninger ved neurologisk funktions nedsætning hos børn"

Seminarieret henvender sig til dig som arbejder med børn med neurologiske funktions nedsætning. Du kan være arbejds terapeut, sygeplejerske, læge eller bandagist.

Vores mål med dette seminarium er at vise forskellige løsninger og muligheder som kan hjælpe til at give dig som arbejder i teamet nye indtryk, ideer og værktøjer for et succesfuldt behandlingsresultat.

Plads: Herlev Hospital, II Auditorium, Herlev

Deltagergebyr: 750,-

Tilmelding via vor website;

www.camp.se/seminarier

Sidste tilmeldingsdag: 18 August

GÆSTEFORELÆSER:
Fysioterapeut
Derek John Curtis
Aut. bandagist
Josh Ahlstrom, USA

Hvad opnår man ved brugen af TheraTogs?

TheraTogs kan med fordel anvendes af personer med muskulære, skelet eller sensorisk funktions nedsættelse og vil både umiddelbart, såvel som på langt sigt gennem kontinuerlig brug give en betydelig funktions forbedring.

Med TheraTogs dragten vil brugeren opleve:

- Øjeblikkelig forbedret rygsøjle stabilitet.
- Umiddelbar forbedring af krops holdningen.
- Umiddelbar styrket bevægelses koordination.

I samarbejde med Theratogs USA tilbyder vi kurser for Fysioterapeuter og sundhedsfagligt personale

"Certified TheraTogs™ Fitter (CTF)"

Næste kursus: 3.10.2014

Kursus leder: Ann Sturgill

Adresse: Horndrupvej 36, DK 8660 Skanderborg

Pris: 1.200,00 kr. inkl. Forplejning.

Tilmelding/info:

86 51 25 86/abr.marcin@gmail.com

Som "Certified TheraTogs™ Fitter" kan du tilpasse TheraTogs dragten til både børn og voksne!

Du kan møde os i Bella Center
Health & Rehab Scandinavia 2014
Stand nr.: C1-010 fra den 9. til 11. september

Horndrupvej 36, DK- 8660 Skanderborg Tlf.: 86 51 25 86 www.abr-denmark.com

Kurser for fysioterapeuter

KT1: De fundamentale koncepter og de unikke egenskaber omkring kinesio tape. Herefter en workshop, hvor kursisterne får mulighed for at arbejde med screening & muskeltest, muskeltapninger for både OE og UE.

KT2: Avancerede tapninger indenfor kinesiotaping metoden. Introduktion af de 6 korrektionsteknikker (mekanisk, funktionel, space, fascia, ligament/sene og lymfeteknik) og diskussion om deres anvendelse i forhold til forskellige diagnoser. Kursisten vil have god tid til at øve de forskellige teknikker.

KT3: Introduktion af endnu flere avancerede teknikker. Tapening af både epidermis og dermis. Der gives bud på en lang række specifikke problemstillinger som f.eks. corestabilitet, frossen skulder, fascialis pareser, Pes Anserinus Bursitis, impingement skulder, whiplash m.fl.

DATOER EFTERÅR 2014:

12.-13. august:	KT1:	Vejle
17.-18. september	KT1:	København
22.-23 september:	KT1:	Vejle
30. sept-1. okt.:	KT1:	København
9.-10. september:	KT2:	Vejle
22.-23. oktober:	KT2:	København
5.-6. november	KT2:	Vejle
26.-27. november:	KT3:	København
9.-10. december:	KT3:	Vejle

Pris: 2.950,00 kr. inkl. forplejning pr. kursus

www.kinesiotapening.dk

Vidste du, at Formthotics reducerer pronation?

Studier fra Aalborg Universitet dokumenterer indlægssålernes effekt -
KOM OG HØR MERE!

WORKSHOPS EFTERÅR 2014:

27. august:	FT1a:	Vejle
6. oktober:	FT1b:	
16. september:	FT1a:	København
19. november.:	FT1b:	
20. oktober:	FT1a:	Vejle
15. december:	FT1b:	

Pris: 1.795,00 kr. inkl. forplejning for workshop a+b

www.sportspharma.dk

SOM DE ENESTE I DANMARK TILBYDER VI HELE PILATES EQUIPMENT UDDANNELSEN – TIL ALLE MATWORK UDDANNEDE!

TAG HELE PILATES EQUIPMENT UDDANNELSEN HOS OS ALLEREDE FRA MARTS 2014.

Du kan tage Reformer 1+2, Cadillac 1,2+3, Chair 1+2, Ladder Barrel selv om du ikke er Body Control Pilates Matwork uddannet - blot du har en af de Pilates uddannelser vi godkender.

REFORMER 1 5-7 sep. + 19-21 sep

CADILLAC 1/TOWER 1 4-5 okt.

CHAIR 1 18-19 oktober

LADDER BARREL 21. november

BODY CONTROL PILATES MATWORK UDDANNELSE OPSTART

- 15. august i København
- 15. august i Århus
- 10. oktober i København

Special kurser i fx.

Børne pilates, osteopore, små remedier ect. find datoer mv. på pilatesdk.com.

**SPAR
10%
ELLER 15%
VED KØB AF
FLERE KURSER!**

HER KAN DU LÆSE MERE OM UDDANNELSERNE

Få mere information og datoer via QR koden eller gå på pilatesdk.com/uddannelse/

Basismodul i akupunktur

Praktisk orienteret kursus, hvor deltageren får grundlæggende viden og praktiske færdigheder ved anvendelse af akupunktur til hyppigt forekommende muskuloskeletale lidelser: Tennisalbue, nakkesmerter, lænde-rygsmerter, ledsmerter, spændingshovedpine, migræne, skulderproblemer, hofte, knæ og fodproblemer. Vi lægger vægt på den mest enkle behandling, som nemt kan implementeres i daglig praksis.

Den neurofysiologiske baggrund og virkningsmekanisme ved akupunktur gennemgås. Efter endt basismodul er deltageren i stand til at behandle hyppige problemstillinger der ses i klinikken.

Kurset er primært praktisk og meget brugbart som enkeltstående behandling eller i kombination med anden fysioterapeutisk behandling.

Tid/Sted (2 dags kursus)

Århus: Lørdag d. 6.9.14 kl. 9-16 og søndag d. 7.9.14 kl. 9-16 ved Park Alleens Fysioterapi, Park Allé 7, Århus

Eller

København: Lørdag d. 27.9.14 kl. 9-16 og søndag d. 28.9.14 kl. 9-16 på Fysioterapeutskolen i København

Underviser:

Karina Colding – Specialist i akupunktur.

Investering:

3.600 kr. (prisen er incl. frokost, kaffe/the, kompendium og et detaljeret akupunktur atlas).

Tilmelding:

Online booking samt mere information om kurser på vores hjemmeside www.correctionacademy.dk (akupunktur moduler).

Kunne du tænke dig at lære at bruge de mest effektfulde og evidensbaserede mobiliserings og manipulationsteknikker? Hvad vil det betyde for dig når du kan hjælpe dine patienter endnu bedre og at det samtidigt er sjovt og let at lave manuelbehandling?

Mobilisering og manipulation af thorakalcolumna og ribben

Deltageren vil lære simple og effektive undersøgelser og manipulationer til thorakalcolumna og ribben. Derudover vil der være relevante cases i intramusculære spændinger, scoliose, facetsyndrom, låsninger af ribben, vejrtrækningsproblemer, skævheder, hold i ryggen samt idrætsskader i området. Deltageren vil også lære om indikationer og kontraindikationer ved led manipulation samt få indsigt i kroppen som en helhed.

Værdien ved at deltage på kurset er at du får et super effektivt værktøj der kan kombineres med dine andre teknikker, samt en god forudsætning for at træningsterapi bliver mere optimalt.

Tid/Sted

Lørdag d. 20.9.14. kl. 9-16 Ved Park Alleens Fysioterapi, Park Allé 7, Århus

eller

Søndag d. 21.9.14 kl. 9-16 på fysioterapeutskolen i København

Undervisere:

Uffe Stadager, fysioterapeut og osteopat D.O
Jesper Bergstrøm, fysioterapeut og osteopat D.O

Investering:

1.700 kr. (prisen er incl. frokost, kaffe/the og kompendium).

Tilmelding:

Online booking samt mere information om kurser på vores hjemmeside www.correctionacademy.dk (klik på manuelle moduler for fysioterapeuter).

Kurser og uddannelser 2014

FLERE KURSER I JYLLAND

Kursus/Uddannelse	Start dato	Varighed	Pris	Sted
Pilates Reformer uddannelse	30. aug	21 timer	5.500,-	Herlev
Åndedrættet er motoren	5. sep	7 timer	1.500,-	Aarhus
Psoas, den oversete muskel	11. sep	5 timer	1.200,-	Herlev
Pilates Matwork uddannelse	12. sep	60 timer	16.500,-	Herlev
Den elastiske bækkenbund	19. sep	5 timer	1.200,-	Aarhus
Fra inderst til yderst med foam roller	19. sep	5 timer	1.200,-	Herlev
Pre-Pilates	23. sep	16 timer	2.500,-	Herlev
Den elastiske bækkenbund	25. sep	5 timer	1.200,-	Herlev
Åndedrættet er motoren	9. okt	7 timer	1.500,-	Herlev
Psoas, den oversete muskel	23. okt	5 timer	1.200,-	Herlev
Åndedrættet er motoren	31. okt	7 timer	1.500,-	Aarhus
Psoas, den oversete muskel	8. nov.	5 timer	1.200,-	Aarhus

Se alle November måneds kurser på hjemmesiden!

Læs mere om de enkelte kurser på www.denintelligentekrop.dk

Vi afholder også de enkelte kurser ude af huset, kontakt os for muligheden.

Vi kan også kontaktes på tlf. 44927349 eller på mailadressen info@denintelligentekrop.dk

fysio.dk/job

Gentofte Fysioterapi & Træningscenter
 Fuldtids ansættelse på ydernummer
 Ansøgningsfrist den 20. juli 2014
fysio.dk/job

Dalgas Fysioterapi - Frederiksberg
 Barselsvikariat
 Ansøgningsfrist den 18. juli 2014
fysio.dk/job

Fredensborg Sundhedscenter
 Fuldtids fysioterapeut
 Ansøgningsfrist den 21. juli 2014
fysio.dk/job

Odsherred Kommune
 Barselsvikariat
 Ansøgningsfrist den 11. august 2014
fysio.dk/job

Klinik kan købes

Bliv herre over dit arbejdsliv i fremtiden, køb en lækker klinik med godt kundegrund og godt omdømme.

Beliggende i meget lille by, men centralt på Sjælland med gode vejforbindelser til resten af øen, og med fine offentlige transportmuligheder.

Klinikken er velindrettet og veludstyret.

Det eneste der mangler er en ny engageret og aktiv ejer.

Der er 2 ydernumre tilknyttet klinikken. Se www.midtsjl-fysioterapi.dk

Der udsendes ikke materiale, men det udleveres ved personlig kontakt.

Ring for aftale på telefon 5780 1616.

Varde Kommune søger Teamleder til "Træning og Rehabilitering"

"Træning og Rehabilitering" er blevet en selvstændig enhed og opretter en stilling som Teamleder fra 1. oktober.

Vi leverer ergo- og fysioterapeutfaglige indsatser hos borgere i eget hjem, i kommunens træningslokaler og på døgntræningspladserne.

Vi har pt fokus på indførelse af "Det nære sundhedsvæsen" og "Rehabiliteringstilgangen" og søger en teamleder, som kan sikre faglighed, kvalitet og udvikling i opgaveløsningen.

Du er med til at garantere at kvalitets- og effektivitetsniveau opretholdes samtidig med, at faglige og personlige ressourcer anvendes optimalt og målrettet kommunens serviceniveau.

Du har overblik og kan arbejde systematisk og målrettet med såvel den daglige drift, som implementering af nye tiltag.

Ansøgningsfrist 12. august 2014 kl. 8.00.

Læs mere om stillingen på www.vardekommune.dk.

Fast stilling hos Jyderup Fysioterapi

Fysioterapeut søges til fast stilling på ydernr. under 30 timer uden limitering pr. 1. august 2014.

Klinikerfaring ikke noget krav.

Du vil indgå i et dynamisk team bestående af 4 fysysser og en sekretær.

Ansøgninger modtages på mail: ulriknyhave@hotmail.com senest 19. juli 2014.

/ Klinikken følger ikke standardkontraktens punkter vedrørende opsigelsesvarsler og fravalg af konkurrence/kundeklausuler /

► Professor med særlige opgaver i rehabilitering og palliation

Odense Universitetshospital og Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet, søger en professor med særlige opgaver til at igangsætte og koordinere forskningen og udviklingen ved et nyetableret Videnscenter for Rehabilitering og Palliation ved Forskningsenheden for Klinisk Onkologi, Klinisk Institut, Syddansk Universitet og Onkologisk afd. R, Odense Universitetshospital. Professoratet vil være til besættelse for en periode af 5 år med mulighed for forlængelse i yderligere 3 år.

Det nye Nationale Videnscenter for Rehabilitering og Palliation er etableret med udgangspunkt i en sammenlægning af det eksisterende Rehabiliteringscenter Dallund og Palliativt Videnscenter. Det samlede videnscenter bygges op omkring to hovedfunktioner:

- En forsknings- og udviklingsfunktion med Region Syddanmark som driftsher, og med reference til Onkologisk afd. R på Odense Universitetshospital hvor stillingen er placeret,
- en formidlings- og dokumentationsfunktion med reference til Statens Institut for Folkesundhed på Syddansk Universitet.

Der er etableret en Rådgivende Styregruppe for det samlede Videnscenter for Rehabilitering og Palliation og et Advisory Board er under etablering.

Professoratet er knyttet til den faglige ledelse af forsknings- og udviklingsfunktionen i Videnscenter for Rehabilitering og Palliation.

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelses aftalenotat om organisering af Videnscenter for Rehabilitering og Palliation af 10. oktober 2012 kan indhentes ved email til elohmann@health.sdu.dk

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til lægelig direktør Kim Brixen, Odense Universitetshospital email kim.brixen@rsyd.dk eller dekan, professor Ole Skøtt, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet, email dekan@health.sdu.dk, tlf. 65 50 37 52.

ANSØGNINGSFRIST: 3. august 2014

Læs mere og søg stillingen på www.sdu.dk/stillinger

Hillerød Fysioterapi & træningscenter søger 2 Fysioterapeuter

1 stilling til ydernummer over 30 timer.
1 barselsvikariat af 1 års varighed.

Vil du være med til at gøre en forskel?

- Hvad siger du til et job på en af Nordsjællands bedste arbejdspladser?
- Vil du være med til at bringe vores virksomhed op til nye højder?
- Kunne du tænke dig et krævende job, hvor du kan udfolde alle dine evner og talenter?
- Formår du at skabe helt unikke relationer til patienterne ved at bruge vores slaraffenland af fysioterapeutiske tilbud?

Hvis du har svaret JA til vores spørgsmål, så har vi jobbet til dig!

Vi er en virksomhed hvor høj faglighed går hånd i hånd med godt humør og hvor arbejdsglæde er et nøgleord.

Og så behøver vi "næsten" ikke at fortælle at vi forventer at du:

- Har nogle års erfaring, taget relevante kurser og dermed kan se det store billede.
- Er målrettet og udholdende, men også struktureret og kvalitetsbevidst.
- Bestrider evnen til at motivere og "Compliance" er dit mellemnavn.
- Kan tage selvstændige initiativer og har pondus.
- Er god til at samarbejde med andre.

Send din ansøgning til: lars@hftc.dk

Ansøgningsfrist: 27.7.14

Vi er en moderne virksomhed inden for fysioterapi og medical fitness. Vi arbejder med alle former for fysioterapi og er kendt for at have høje standarder på alle områder, har et godt ry og er forrest i feltet.

Vi består af 500 kvm. klinik og 1.900 kvm fitnesscenter. Vi er 15 fysioterapeuter, 2 massører, 1 sygeplejerske, 4 sekretærer, 1 klinisk diætist, 20 fysioterapeutstuderende og rigtig mange instruktører.

Læs mere om os på www.hftc.dk

Vi ser frem til at møde dig!

Med venlig hilsen
Thomas Höfelsauer og Lars Bryde Lind

wellsystem™

Vandmassage og varmeterapi på samme tid: Med en Wellsystem Medical vandmassagebriks får I et helt unikt behandlingskoncept. Kombinationen af varme og blide tryk fra dyserne i vandmassagebriksen får hele kroppen til at slappe af, løsner op for spændte muskler, lindrer og forebygger smerter og fremmer blodcirkulationen. Kan med fordel anvendes før eller efter en manuel behandling.

TERAPI OG FOREBYGGELSE

VANDMASSAGE MED WELLSYSTEM

VANDMASSAGE

FIT Partner

Tlf. 70 204 234 // info@fitpartner.dk // www.fitpartner.dk